

Τα κύρια σημεία του σχεδίου νόμου

Κύρια Σημεία Σχεδίου Νόμου «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση – Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – Παράρτημα διπλώματος»

Η διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για όλα τα κράτη-μέλη και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και τούτο γιατί, πέραν της σημασίας που έχει η απόκτηση υψηλού επιπέδου γνώσεων που συμβάλλουν στη βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου και στη διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων των πολιτών, η εκπαίδευση, η επιστήμη, η τεχνολογία και το ανθρώπινο δυναμικό αναδεικνύονται σε καθοριστικούς παράγοντες για την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο, αποκτώντας έτσι οικονομική και κοινωνική σημασία.

Το παρόν σχέδιο-νόμου έρχεται να καλύψει το κενό που υπήρχε στο θεσμικό πλαίσιο για την αξιολόγηση του έργου που επιτελούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα μας. Η αξιολόγηση αποτελεί τμήμα ενός συνολικού συστήματος διασφάλισης της ποιότητας. Αποτελεί τη βάση για την περαιτέρω ανύψωση του επιπέδου της ανώτατης παιδείας και την αναβάθμιση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και αποβλέπει στην εξασφάλιση της διαφάνειας του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και στη συγκέντρωση και διάδοση πληροφοριών για την ανώτατη εκπαίδευση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η αξιολόγηση του διδακτικού και ερευνητικού έργου είναι ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία του στρατηγικού σχεδιασμού για τη μεταρρύθμιση και εξέλιξη του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και μπορεί να οδηγήσει σε ικανοποιητικά αποτελέσματα, εφόσον συνδυασθεί με άλλα εξίσου σημαντικά μέσα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας και ανάλογες καινοτόμες παρεμβάσεις στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως π.χ. αξιολόγηση της διοικητικής και οργανωτικής υποδομής των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός με στόχο την ανάδειξη μιας αυτοτελούς και ανταγωνιστικής φυσιογνωμίας.

Βασικός στόχος των διαδικασιών αξιολόγησης που θεσμοθετούνται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι η διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του έργου που επιτελούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και η αντιμετώπιση τυχόν δυσλειτουργιών που διαπιστώνονται σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους. Σε καμία περίπτωση οι διαδικασίες αξιολόγησης δεν αποσκοπούν στην επιβολή «ποινών».

Κομβικό σημείο για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου έργου αποτελεί η ειλικρινής αναζήτηση των πραγματικών αιτιών των υφιστάμενων αδυναμιών ή αποκλίσεων, ώστε να αναληφθούν από τους αρμόδιους φορείς (τα ιδρύματα ή/και την Πολιτεία) οι απαιτούμενες δράσεις για τη θεραπεία τους.

Προβλέπεται ότι η αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε δύο στάδια: την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση. Οι σχετικές διαδικασίες επαναλαμβάνονται κάθε τέσσερα χρόνια από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης. Η εσωτερική αξιολόγηση διενεργείται με την ευθύνη των ιδρυμάτων από ομάδες μελών της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας και τη συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών, ενώ η εξωτερική αξιολόγηση από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων εγνωσμένου κύρους. Η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης, αφού τεθεί υπόψη για τυχόν παρατηρήσεις της υπό αξιολόγηση μονάδας, αποτελεί τη βάση για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται, ώστε να καταστούν προσιτά σε κάθε ενδιαφερόμενο. Σημαντικό στοιχείο κατά την επανάληψη των διαδικασιών αξιολόγησης αποτελεί η υλοποίηση των πορισμάτων της προηγούμενης αξιολόγησης, ιδίως των προτάσεων, υποδείξεων και συστάσεων της επιτροπής εξωτερικής αξιολόγησης. Η διαδικασία της αξιολόγησης έχει ως αφετηρία τις ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις με ποσοτικά δεδομένα για τους φοιτητές ή σπουδαστές, το προσωπικό, τις υποδομές και τη λειτουργία κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

Για την οργάνωση, το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης συνιστάται μια ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.), η οποία δεν αξιολογεί η ίδια της σχολές ή τα τμήματα, αλλά παρέχει υποστηρικτικές διοικητικές και οργανωτικές υπηρεσίες προς ιδρύματα, συνεργάζεται με τις Μονάδες Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, τηρεί το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οργανώνει τις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης, συγκεντρώνει τις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης, δημοσιεύει τα αποτελέσματά τους καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας, διευκολύνει την συνεργασία και

ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών με ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, διεθνείς εμπειρογνώμονες και αντίστοιχες ευρωπαϊκές αρχές αξιολόγησης κ.λ.π. Μέλη της Α.ΔΙ.Π. είναι κατά πλειοψηφία καθηγητές Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ με διεθνή αναγνώριση που προτείνονται από τις αντίστοιχες Συνόδους των Πρυτάνεων ή Προέδρων, εκπρόσωποι των φοιτητών ή σπουδαστών και εκπρόσωποι ερευνητικών ιδρυμάτων και επαγγελματικών φορέων υπό την προεδρία επιστήμονα αναγνωρισμένου κύρους και σημαντικού ερευνητικού έργου, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Έτσι ο χαρακτήρας της Α.ΔΙ.Π. είναι κατ' εξοχήν ακαδημαϊκός και υποστηρικτικός του έργου της αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Το κείμενο, το οποίο υποβάλλεται στη Βουλή προς ψήφιση, έχει λάβει υπόψη τη συσσωρευμένη εμπειρία και πρακτική που υπάρχει στον τομέα αυτό σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης συνεκτιμήθηκαν οι προβληματισμοί που κατά καιρούς αναπτύχθηκαν στη χώρα μας (π.χ. σε Συνόδους Πρυτάνεων Πανεπιστημίων και Προέδρων ΤΕΙ), καθώς και τις προηγούμενες απόπειρες νομοθετικών ρυθμίσεων. Ιδιαίτερη σημασία αποδόθηκε στις διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της κοινής συνεδρίασης των Συμβουλίων Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (28.2.2005) και δύο διαδοχικών συνεδριάσεων (22 και 30.3.2005) της Ολομέλειας του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (Ε.ΣΥ.Π.). Το σχέδιο νόμου προσπαθεί να αξιοποιήσει και να συνθέσει όλες τις εκφράστηκαν για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) είναι ένας μηχανισμός που αποσκοπεί στη διεύρυνση των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές ή σπουδαστές. Η χρήση του οδηγεί στην οργάνωση των ακαδημαϊκών προγραμμάτων των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με διαφανή και συγκρίσιμο τρόπο. Το εν λόγω σύστημα εξυπηρετεί την κινητικότητα των φοιτητών ή σπουδαστών και την αναγνώριση των περιόδων σπουδών και των πτυχίων που αποτελούν προϋποθέσεις για τη δημιουργία του «ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης».

Το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών και παρέχει πληροφορίες για τις σπουδές των αποφοίτων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Αποσκοπεί στην πληροφόρηση για το ακριβές περιεχόμενο των σπουδών των αποφοίτων και συμβάλλει στη βελτίωση της διεθνούς διαφάνειας και της ορθής ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναγνώρισης των τίτλων σπουδών. Το Παράρτημα Διπλώματος δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Εκδίδεται δωρεάν στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα και πρέπει να πληρεί τις προϋποθέσεις γνησιότητας του τίτλου σπουδών που συνοδεύει.

Η εισηγητική έκθεση

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ στο σχέδιο νόμου «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση – Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων – Παράρτημα διπλώματος»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. Γενικά

Ι. Η διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση αποτελεί μέριμνα όλων των κρατών μελών και όλων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '60 δραστηριοποιείται στον τομέα αυτό η Διεθνής Ένωση για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA). Ανάλογη δραστηριότητα αναπτύσσει ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), ο οποίος έχει ως στόχο τη διατήρηση και προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας με την εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτό το Πρόγραμμα-INES (International Education Statistics) περιγράφει, αναλύει και συγκρίνει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα διάφορα κράτη για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Εκθέσεις και δημοσιεύσεις, όπως «Αναλύσεις Εκπαιδευτικής Πολιτικής» και «Εκπαίδευση με μια πρώτη Ματιά» (EAG – Education at a Glance), αποβλέπουν στη διαπίστωση τυχόν αδυναμιών σε συγκεκριμένους τομείς των διαφόρων εθνικών εκπαιδευτικών συστημάτων και στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντιμετώπισή τους. Η εκπαίδευση, η επιστήμη, η τεχνολογία και το ανθρώπινο δυναμικό αναδεικνύονται σε καθοριστικούς παράγοντες για την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο και αποκτούν έτσι οικονομική και κοινωνική σημασία. Από την άλλη πλευρά, τα ιδρύματα ανώτατης

εκπαίδευσης οφείλουν να ανταποκρίνονται τόσο στις νέες εκπαιδευτικές και κοινωνικές απαιτήσεις μιας παγκόσμιας «κοινωνίας της γνώσης» όσο και στις νέες προκλήσεις που απορρέουν από το άνοιγμα της παγκόσμιας αγοράς αφενός και τη συνεχώς αυξανόμενη συρροή φοιτητών ή σπουδαστών αφετέρου.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε το Σεπτέμβριο του 1998 τη Σύσταση «για την ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση» (E.E.L. 270/56). Με τη σύσταση αυτή τα κράτη μέλη καλούνται, μεταξύ άλλων, να υποστηρίξουν ή να δημιουργήσουν διαφανή συστήματα αξιολόγησης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στην ανταλλαγή εμπειριών και στη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη σε θέματα αξιολόγησης της ποιότητας. Επίσης στο πλαίσιο της Διακήρυξης της Μπολόνια της 19ης Ιουνίου 1999, στην οποία οι Ευρωπαίοι Υπουργοί Παιδείας συμφώνησαν να δημιουργήσουν έναν «ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης», τέθηκε ως κυριότερος στόχος ένα «ευρωπαϊκό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας με συγκρίσιμες μεθόδους και κριτήρια». Στις επόμενες διασκέψεις που ακολούθησαν το Μάιο του 2001 στην Πράγα και το Σεπτέμβριο του 2003 στο Βερολίνο συμφωνήθηκε ότι τα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας πρέπει μέχρι το 2005 να περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των προγραμμάτων ή ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης, εξωτερικής αξιολόγησης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, συμμετοχής των φοιτητών ή σπουδαστών και δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Ύστερα από τη Σύσταση (1998) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Network for Quality Assurance in Higher Education), το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του το Μάρτιο του 2000 και αντικαταστάθηκε το Νοέμβριο του 2004 από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (European Association for Quality Assurance in Higher Education), με σκοπό την προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα αυτό. Εξάλλου, η προαγωγή της κινητικότητας είναι ένας από τους στόχους της κοινοτικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και είναι ευεργετική για μια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, η οποία αναδεικνύεται ως η κρισιμότερη παράμετρος για την απασχόληση και την οικονομική μεγέθυνση μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ανταγωνιστικότητά της σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και για τη δυνατότητα των ανθρώπων να συμμετέχουν στην άμιλλα σε διεθνές επίπεδο και να επωφελούνται από την ελεύθερη κυκλοφορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στη χώρα μας δεν υπάρχει μέχρι σήμερα θεσμικό πλαίσιο για την αξιολόγηση του έργου που επιτελούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Μόνο η διδακτική ικανότητα των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. αξιολογείται κατά την εκλογή ή εξέλιξή τους στην επόμενη βαθμίδα από τους φοιτητές ή σπουδαστές. Αυτό βέβαια δεν εμπόδισε ορισμένα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης να προβούν, με δική τους πρωτοβουλία, σε αξιολόγηση του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου, αλλά χωρίς να υπάρχει συνέχεια ή ομοιομορφία στις εκάστοτε αξιολογήσεις. Επίσης, στο πλαίσιο της Ενέργειας του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.-Ι «Αποτίμηση των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» πραγματοποιήθηκαν κατά τη διετία 1998-1999 αξιολογήσεις με εξωτερικούς κριτές από την Ελλάδα και το εξωτερικό σε 9 Ιδρύματα και 73 Τμήματα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Συνολικά συμμετείχαν στην Ενέργεια αυτή, με αξιολογήσεις Ιδρυμάτων ή Τμημάτων, 14 Πανεπιστήμια και 11 Τ.Ε.Ι. Η αξιολόγηση αποτελεί όμως τη βάση για την περαιτέρω ανύψωση του επιπέδου της ανώτατης παιδείας και την αναβάθμιση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητας των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και αποβλέπει στην εξασφάλιση της διαφάνειας του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και στη συγκέντρωση και διάδοση πληροφοριών για την ανώτατη εκπαίδευση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η αξιολόγηση του διδακτικού και ερευνητικού έργου είναι ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία του στρατηγικού σχεδιασμού για τη μεταρρύθμιση και εξέλιξη του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και μπορεί να οδηγήσει σε ικανοποιητικά αποτελέσματα, εφόσον συνδυασθεί με άλλα εξίσου σημαντικά μέσα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας και ανάλογες καινοτόμες παρεμβάσεις στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως π.χ. αξιολόγηση της διοικητικής και οργανωτικής υποδομής των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός με στόχο την ανάδειξη μιας αυτοτελούς και ανταγωνιστικής φυσιογνωμίας και την αντίστοιχη αναδιανομή των διαθέσιμων πόρων, αξιοποίηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων και πόρων από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης κ.λπ. Η ευθύνη για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του ερευνητικού και διδακτικού έργου αποτελεί συστατικό στοιχείο της πλήρους αυτοδιοίκησης και αυτοτέλειας που απολαμβάνουν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τα οποία έχουν επίσης την ευθύνη για τη μελλοντική τους εξέλιξη και τη διαχείριση των οικονομικών τους.

Βασικός στόχος των διαδικασιών αξιολόγησης που θεσμοθετούνται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι η διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του έργου που επιτελούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και η αντιμετώπιση τυχόν δυσλειτουργιών που διαπιστώνονται σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους. Σε καμία περίπτωση οι διαδικασίες αξιολόγησης δεν αποσκοπούν

στην επιβολή «ποιώνων» ή στη διαπίστευση/πιστοποίηση (accreditation) ή στην αξιολογική κατάταξη (ranking) των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Κομβικό σημείο για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου έργου αποτελεί η ειλικρινής αναζήτηση των πραγματικών αιτίων των υφιστάμενων αδυναμιών ή αποκλίσεων, ώστε να αναληφθούν από τους αρμόδιους φορείς (τα ιδρύματα ή/και την Πολιτεία) οι απαιτούμενες δράσεις για τη θεραπεία τους. Έτσι προβλέπεται ότι η αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε δύο στάδια: την εσωτερική και την εξωτερική αξιολόγηση. Οι σχετικές διαδικασίες επαναλαμβάνονται κάθε τέσσερα χρόνια από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης. Η εσωτερική αξιολόγηση διενεργείται με την ευθύνη των ιδρυμάτων από ομάδες μελών της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας και τη συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών, ενώ η εξωτερική αξιολόγηση από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων εγνωσμένου κύρους. Η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης, αφού τεθεί υπόψη για τυχόν παρατηρήσεις της υπό αξιολόγηση μονάδας, αποτελεί τη βάση για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δημοσιοποιούνται, ώστε να καταστούν προσιτά σε κάθε ενδιαφερόμενο. Σημαντικό στοιχείο κατά την επανάληψη των διαδικασιών αξιολόγησης αποτελεί η υλοποίηση των πορισμάτων της προηγούμενης αξιολόγησης, ιδίως των προτάσεων, υποδείξεων και συστάσεων της επιτροπής εξωτερικής αξιολόγησης. Η διαδικασία της αξιολόγησης έχει ως αφετηρία τις ετήσιες εσωτερικές εκθέσεις με ποσοτικά δεδομένα για τους φοιτητές ή σπουδαστές, το προσωπικό, τις υποδομές και τη λειτουργία κάθε ακαδημαϊκής μονάδας. Για την οργάνωση, το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης συνιστάται μια ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.), η οποία δεν αξιολογεί η ίδια τις σχολές ή τα τμήματα, αλλά παρέχει υποστηρικτικές διοικητικές και οργανωτικές υπηρεσίες προς τα ιδρύματα, συνεργάζεται με τις Μονάδες Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, τηρεί το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, οργανώνει τις διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης, συγκεντρώνει τις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης, δημοσιεύει τα αποτελέσματά τους καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας, διευκολύνει τη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών με ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, διεθνείς εμπειρογνώμονες και αντίστοιχες ευρωπαϊκές αρχές αξιολόγησης κ.λπ. Μέλη της Α.ΔΙ.Π. είναι κατά πλειοψηφία καθηγητές Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. με διεθνή αναγνώριση που προτείνονται από τις αντίστοιχες Συνόδους των Πρυτάνεων ή Προέδρων, εκπρόσωποι των φοιτητών ή σπουδαστών και εκπρόσωποι ερευνητικών ιδρυμάτων και επαγγελματικών φορέων υπό την προεδρία επιστήμονα αναγνωρισμένου κύρους και σημαντικού ερευνητικού έργου, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Έτσι, ο χαρακτήρας της Α.ΔΙ.Π. είναι κατ' εξοχήν ακαδημαϊκός και υποστηρικτικός του έργου της αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.

Το κείμενο, το οποίο υποβάλλεται στη Βουλή προς ψήφιση, έχει λάβει υπόψη τη συσσωρευμένη εμπειρία και πρακτική που υπάρχει στον τομέα αυτό σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης συνεκτιμήθηκαν οι προβληματισμοί που κατά καιρούς αναπτύχθηκαν στη χώρα μας (π.χ. σε Συνόδους Πρυτάνεων Πανεπιστημίων και Προέδρων Τ.Ε.Ι.), καθώς και τις προηγούμενες απόπειρες νομοθετικών ρυθμίσεων. Ιδιαίτερη σημασία αποδόθηκε στις διαβουλεύσεις που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της κοινής συνεδρίασης των Συμβουλίων Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (28.2.2005) και των δύο διαδοχικών συνεδριάσεων (22 και 30.3.2005) της Ολομέλειας του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (Ε.ΣΥ.Π.). Το σχέδιο νόμου προσπαθεί να αξιοποιήσει και να συνθέσει όλες τις απόψεις που εκφράστηκαν για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

II. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) είναι ένας μηχανισμός που αποσκοπεί στη διεύρυνση των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές ή σπουδαστές. Η χρήση του οδηγεί στην οργάνωση των ακαδημαϊκών προγραμμάτων των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με διαφανή και συγκρίσιμο τρόπο. Το εν λόγω σύστημα εξυπηρετεί την κινητικότητα των φοιτητών ή σπουδαστών και την αναγνώριση των περιόδων σπουδών και των πτυχίων που αποτελούν προϋποθέσεις για τη δημιουργία του «ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης». Εξυπηρετεί ακόμη, ως σύστημα συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων, τους μη μετακινούμενους φοιτητές ή σπουδαστές εντός του ίδιου ιδρύματος. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη ποιοτικών συνεργασιών και κοινών προγραμμάτων σπουδών μεταξύ ελληνικών και ευρωπαϊκών ιδρυμάτων, καθώς και στην ενδυνάμωση της ελκυστικότητας της ελληνικής και ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης. Η χρήση του συστήματος διευκολύνει επομένως τη μετακίνηση των φοιτητών ή σπουδαστών μεταξύ ευρωπαϊκών κρατών, μεταξύ ιδρυμάτων εντός του ίδιου κράτους, ή εντός του ίδιου ιδρύματος κατά τη συνεργασία διαφορετικών Τμημάτων για την οργάνωση διαθεματικών-διεπιστημονικών προγραμμάτων σπουδών, καλύπτοντας όλο το φάσμα των ακαδημαϊκών

δραστηριοτήτων κάθε φοιτητή ή σπουδαστή, όπως η παρακολούθηση μαθημάτων, η έρευνα, η πρακτική άσκηση κ.ά.

Στην Ελλάδα το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσωρεύσης Πιστωτικών Μονάδων χρησιμοποιήθηκε από πολλά πανεπιστημιακά τμήματα κατά την εφαρμογή του προγράμματος ERASMUS/SOCRATES σε προπτυχιακό κυρίως επίπεδο. Στα Τ.Ε.Ι. το σύστημα εφαρμόστηκε μετά τον Ν. 2916/2001 και σήμερα υιοθετείται από την πλειοψηφία των ακαδημαϊκών μονάδων κατά την οργάνωση των νέων προγραμμάτων σπουδών. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν υπήρξε νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και ενιαίας λειτουργίας του συστήματος σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει το παρόν σχέδιο νόμου. Πρέπει να τονισθεί ότι η εισαγωγή του εν λόγω συστήματος δεν θίγει πάντως τις ισχύουσες διατάξεις για τις διδακτικές μονάδες των μαθημάτων και τον ελάχιστο αριθμό δ.μ. που απαιτείται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη του πτυχίου στα Πανεπιστήμια και στα Τ.Ε.Ι.

Το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών και παρέχει πληροφορίες για τις σπουδές των αποφοίτων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Αποσκοπεί στην πληροφόρηση για το ακριβές περιεχόμενο των σπουδών των αποφοίτων και συμβάλλει στη βελτίωση της διεθνούς διαφάνειας και της ορθής ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναγνώρισης των τίτλων σπουδών. Το Παράρτημα Διπλώματος δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Εκδίδεται δωρεάν στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα και πρέπει να πληρεί τις προϋποθέσεις γνησιότητας του τίτλου σπουδών που συνοδεύει.

Β. Σημαντικές κατ' άρθρο ρυθμίσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1 περιγράφεται το αντικείμενο, το περιεχόμενο και ο σκοπός της αξιολόγησης. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 διατυπώνεται η αναγκαιότητα για διαρκή αξιολόγηση του κάθε φύσεως έργου των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών τους. Στην παράγραφο 2 δίνεται μια γενική περιγραφή του περιεχομένου της αξιολόγησης και της σημασίας της για τη διασφάλιση της ποιότητας των ιδρυμάτων. Στην παράγραφο 3 αναφέρονται τα αντικείμενα της αξιολόγησης (ακαδημαϊκές μονάδες, προγράμματα σπουδών και λοιπές υπηρεσίες). Στην παράγραφο 4 αποκλείονται εναλλακτικοί τρόποι διασφάλισης της ποιότητας που δεν προβλέπονται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 2

Στην παράγραφο 1 καθορίζονται τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση) που προβλέπονται από τις διατάξεις του σχεδίου νόμου. Στην παράγραφο 2 αναφέρεται η συχνότητα επανάληψης των διαδικασιών και τονίζεται ένα σημαντικό στοιχείο διασφάλισης της ποιότητας, δηλ. η αναγκαιότητα για διαπίστωση του κατά πόσον αντιμετωπίστηκαν οι τυχόν αδυναμίες που επιστημονήθηκαν σε προηγούμενες αξιολογήσεις. Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η συμμετοχή των φοιτητών και σπουδαστών στην αξιολόγηση. Στην παράγραφο 4 αναφέρεται η σύσταση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής για τον συντονισμό και υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης, της «Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.). Στην παράγραφο 5 προβλέπεται η σύσταση ειδικού συλλογικού οργάνου σε κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης για τον συντονισμό σε επίπεδο ιδρύματος των διαδικασιών αξιολόγησης, η «Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας» (ΜΟ.ΔΙ.Π.). Στην παράγραφο 6 προβλέπεται για πρώτη φορά στη χώρα μας η σύνταξη ετήσιας έκθεσης με συγκεντρωτικά στοιχεία και ποσοτικά δεδομένα για κάθε ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία θα διευκολύνει σημαντικά το έργο της αξιολόγησης και θα αποτελεί πολύτιμο στοιχείο αναφοράς για κάθε ίδρυμα.

Άρθρο 3

Στην παράγραφο 1 αναφέρονται συνοπτικά και ενδεικτικά κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης ανά δραστηριότητα κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης (διδακτικό έργο, ερευνητικό έργο, προγράμματα σπουδών, λοιπές υπηρεσίες). Στην παράγραφο 2 σημειώνεται ότι λαμβάνονται υπόψη η αποστολή, οι λειτουργίες και οι διακριτοί ρόλοι του πανεπιστημιακού και του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης. Στην παράγραφο 3 τονίζεται ότι τα κριτήρια και οι δείκτες της αξιολόγησης εξειδικεύονται, τυποποιούνται και συμπληρώνονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο και την υπό αξιολόγηση δραστηριότητα η Α.ΔΙ.Π.

Άρθρο 4

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται το αντικείμενο, το περιεχόμενο και η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης και η σημασία της ως αφετηρίας για την αξιολόγηση του έργου της ακαδημαϊκής μονάδας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 5

Στο άρθρο αυτό περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης που διεξάγεται με ευθύνη κάθε ακαδημαϊκής μονάδας. Στις παραγράφους 1-3 καθορίζονται τα όργανα που συμμετέχουν στην διαδικασία της αξιολόγησης (Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης, ΟΜ.Ε.Α. – Ειδικές Ομάδες Αξιολόγησης, Ε.Ο.Α. σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας – ΜΟ.ΔΙ.Π. σε επίπεδο ιδρύματος), η σύνθεση και οι αρμοδιότητές τους. Στην παράγραφο 4 γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στα ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και οι φοιτητές ή σπουδαστές, στον τρόπο υποβολής τους και συνοπτικά στο περιεχόμενό τους. Στην παράγραφο 5 ορίζεται ότι η εσωτερική αξιολόγηση διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα, ώστε να αξιολογείται το έργο ενός ολόκληρου ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 6

Στο άρθρο αυτό αναλύονται ειδικότερα οι στόχοι, το περιεχόμενο και τα όργανα που συντάσσουν την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης που ολοκληρώνει το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης.

Άρθρο 7

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται το αντικείμενο, το περιεχόμενο και η διαδικασία της εξωτερικής αξιολόγησης και η σημασία της για την αξιολόγηση του έργου της ακαδημαϊκής μονάδας από τις επιτροπές εξωτερικής αξιολόγησης.

Άρθρο 8

Το άρθρο αυτό αναφέρεται αναλυτικά στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης. Στην παράγραφο 1 αναφέρονται οι προθεσμίες συγκρότησης και ενημέρωσης της επιτροπής. Στις παραγράφους 2-4 περιγράφεται η σύνθεση της Ε.Ε.Α., η οποία βασίζεται σε μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που τηρεί η Α.ΔΙ.Π., η θητεία των μελών της, καθώς και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη της, ώστε να εξασφαλίζονται η αποτελεσματικότητα και η αξιοπιστία της διαδικασίας. Στην παράγραφο 5 λαμβάνεται μέριμνα για τη σύνταξη της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής, ώστε να διευκολύνονται τυχόν αλλοδαποί εξωτερικοί αξιολογητές.

Άρθρο 9

Στο άρθρο αυτό αναλύονται ειδικότερα οι στόχοι, το περιεχόμενο και η διαδικασία σύνταξης της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης. Ιδιαίτερη σημασία έχει η δυνατότητα που παρέχεται στα ιδρύματα να εκθέσουν τις απόψεις τους επί του περιεχομένου του σχεδίου της έκθεσης. Ορίζεται επίσης η προθεσμία για τη σύνταξη της έκθεσης.

Άρθρο 10

Περιγράφονται αναλυτικά η αποστολή και οι αρμοδιότητες της «Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.). Στην παράγραφο 1 ορίζονται τα γενικά χαρακτηριστικά της ανεξάρτητης αρχής. Στην παράγραφο 2 καθορίζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητές της. Στην παράγραφο 3 αναφέρεται ο τρόπος ρύθμισης θεμάτων εσωτερικής λειτουργίας της αρχής, ενώ στην παράγραφο 4 τα σχετικά με τις εγγυήσεις της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στις παραγράφους 5-6 περιγράφεται ο τρόπος αξιολόγησης της ίδιας της Α.ΔΙ.Π. και ο τρόπος ρύθμισης θεμάτων που δεν ρυθμίζονται από το παρόν σχέδιο νόμου σε σχέση με τη λειτουργία της.

Άρθρο 11

Στην παράγραφο 1 καθορίζεται η συγκρότηση της Α.ΔΙ.Π. (15μελής), η οποία διασφαλίζει την πλήρη ανεξαρτησία της από το Κράτος και προσδιορίζει την αμιγώς ακαδημαϊκή της φυσιογνωμία. Επίσης αναφέρονται οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη της αρχής. Στην παράγραφο 2 αναφέρονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου. Στην παράγραφο 3 αναφέρονται τα σχετικά με τη θητεία των μελών, τα κωλύματα διορισμού, τις δυνατότητες άσκησης άλλων δραστηριοτήτων, τις αποδοχές και το ασφαλιστικό καθεστώς των μελών της.

Άρθρο 12

Στο άρθρο αυτό ορίζονται η διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π. και οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων και αποδοχών του προσωπικού της.

Άρθρο 13

Στην παράγραφο 1 προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις για την έναρξη εφαρμογής των διαδικασιών αξιολόγησης που προβλέπονται από το σχέδιο νόμου. Ως αφητηρία για την έναρξη των σχετικών διαδικασιών ορίζεται η σύνταξη των πρώτων εσωτερικών εκθέσεων που συντάσσονται με βάση τις διατάξεις του. Στην παράγραφο 2 παρέχεται εξαετής προθεσμία για την έναρξη των διαδικασιών αξιολόγησης νεοϊδρυθεισών ακαδημαϊκών μονάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρο 14

Στην παράγραφο 1 εισάγεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) για τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι το σύστημα βασίζεται στο φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από ένα φοιτητή ή σπουδαστή. Οι στόχοι αυτοί πρέπει κατά προτίμηση να εξειδικεύονται σε μαθησιακά αποτελέσματα και ικανότητες, οι οποίες πρέπει να έχουν αποκτηθεί με την επιτυχή αποπεράτωση του προγράμματος σπουδών. Στην παράγραφο 3 προσδιορίζεται ειδικότερα η έννοια του φόρτου εργασίας του φοιτητή ή σπουδαστή, η οποία περιλαμβάνει την παρακολούθηση παραδόσεων, σεμιναρίων, την ανεξάρτητη μελέτη, την προετοιμασία εργασιών, την πρακτική άσκηση, τη συμμετοχή στις εξετάσεις, την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας κλπ. Στην παράγραφο 4 καθορίζεται ο κανόνας ότι 60 πιστωτικές μονάδες αποτελούν το φόρτο εργασίας ενός φοιτητή ή σπουδαστή πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους, 30 μονάδες ανά εξάμηνο και 20 μονάδες ανά τρίμηνο. Στην παράγραφο 5 ξεκαθαρίζεται ότι οι διατάξεις για τις πιστωτικές μονάδες δεν θίγουν τις ισχύουσες διατάξεις για τις διδακτικές μονάδες των μαθημάτων και τον ελάχιστο αριθμό δ.μ. που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου. Στην παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τον καθορισμό ειδικότερων ζητημάτων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του εισαγόμενου νέου συστήματος.

Άρθρο 15

Στο άρθρο αυτό προβλέπονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις για την καθιέρωση του Παραρτήματος Διπλώματος που συνοδεύει τους τίτλους σπουδών των αποφοίτων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτών καθορίζονται ειδικότερα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 16

Η έναρξη εφαρμογής των παραπάνω ρυθμίσεων ξεκινά από τη δημοσίευση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού και σε κάθε περίπτωση από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άρθρο 17

Η έναρξη ισχύος των διατάξεων του σχεδίου νόμου ξεκινά από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός όπου ορίζεται ρητά κάτι διαφορετικό στις διατάξεις του.

Το Σχέδιο Νόμου

Σχέδιο Νόμου «διασφαλίση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση – σύστημα μεταφοράς και συσσωρευσης πιστωτικών μονάδων – παραρτημα διπλώματος»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Το διδακτικό, ερευνητικό και κάθε άλλο έργο των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά στο πλαίσιο της αποστολής τους. Η αξιολόγηση συνίσταται στη συστηματική, τεκμηριωμένη και λεπτομερή αποτίμηση και καταγραφή του έργου των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, με τη χρήση αντικειμενικών κριτηρίων, και στην κριτική ανάλυση και διαπίστωση τυχόν υφιστάμενων αδυναμιών και αποκλίσεων σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους, όπως περιγράφονται ειδικότερα στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας του έργου που επιτελούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αποστολής τους να παρέχουν ανώτατη παιδεία υψηλού ποιοτικού επιπέδου. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου έργου δημοσιοποιούνται με τον πλέον πρόσφορο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή διαφάνεια του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας. Σε αξιολόγηση υπόκεινται οι ακαδημαϊκές μονάδες (Σχολές ή Τμήματα), από τις οποίες αποτελούνται τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, και μέσω αυτών κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά. Η αξιολόγηση είναι δυνατόν επίσης να έχει ως αυτοτέλες αντικείμενα τα προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή και τις λοιπές υπηρεσίες που παρέχονται από τις επιμέρους ακαδημαϊκές μονάδες ή τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά στο πλαίσιο της αποστολής τους. Η αξιολόγηση κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης γίνεται με βάση την αξιολόγηση των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων, από τις οποίες αποτελείται, και την αξιολόγηση της λειτουργίας του ιδρύματος συνολικά.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν μπορούν να υποκατασταθούν από άλλες μορφές διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας που δεν προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 2

Διαδικασία και όργανα της αξιολόγησης

Η αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε δύο στάδια: Το πρώτο στάδιο αφορά στην αξιολόγηση του επιτελούμενου έργου από τις ίδιες τις ακαδημαϊκές μονάδες των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους (εσωτερική αξιολόγηση). Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου ακολουθεί σε δεύτερο στάδιο η αξιολόγηση του επιτελούμενου έργου από επιτροπή αποτελούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας (εξωτερική αξιολόγηση).

Η διαδικασία της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης επαναλαμβάνεται τακτικά το αργότερο κάθε τέταρτο έτος από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης. Κατά την επανάληψη της διαδικασίας αξιολόγησης είναι δυνατόν να εξετάζεται η υλοποίηση των πορισμάτων της προηγούμενης αξιολόγησης, ιδίως των προτάσεων, υποδείξεων και συστάσεων της επιτροπής εξωτερικής αξιολόγησης. Ειδικότερα εξετάζεται κατά πόσον αντιμετωπίστηκαν οι αδυναμίες και αποκλίσεις που επισημάνθηκαν κατά την προηγούμενη αξιολόγηση και η πορεία εφαρμογής των μέτρων που λήφθηκαν για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

Στην αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης συμμετέχουν οι φοιτητές ή σπουδαστές σύμφωνα με τις διαδικασίες και τον τρόπο που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Για την οργάνωση, το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.), η οποία οργανώνεται, λειτουργεί και ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Σε κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης συγκροτείται με απόφαση του οικείου ανώτατου συλλογικού οργάνου «Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας» (ΜΟ.ΔΙ.Π.) για το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης του ιδρύματος. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. συνεδριάζει υπό την προεδρία του Αντιπρύτανη ή Αντιπροέδρου Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του οικείου ιδρύματος και στη σύνθεσή της μετέχουν τρία μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., ένας κοινός εκπρόσωπος του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, ένας εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και ένας εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών. Η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες της ΜΟ.ΔΙ.Π. καθορίζονται με την απόφαση του οικείου ανώτατου συλλογικού οργάνου κάθε ιδρύματος που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Οι ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης υποβάλλουν κατ' έτος στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος μια εσωτερική έκθεση που περιλαμβάνει συγκεντρωτικά στοιχεία με ποσοτικά

δεδομένα για τους φοιτητές ή σπουδαστές, τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., το λοιπό επιστημονικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, το πρόγραμμα σπουδών, τη φοιτητική μέριμνα, τις διοικητικές υπηρεσίες, την υλικοτεχνική υποδομή και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της ακαδημαϊκής μονάδας. Με βάση τις εσωτερικές εκθέσεις των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων, από τις οποίες αποτελείται κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, η ΜΟ.ΔΙ.Π. συντάσσει κάθε διετία την αντίστοιχη εσωτερική έκθεση του οικείου ιδρύματος. Το περιεχόμενο των εσωτερικών εκθέσεων που υποβάλλουν οι ακαδημαϊκές μονάδες ή συντάσσουν οι ΜΟ.ΔΙ.Π. των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης μπορεί να εξειδικεύεται περαιτέρω και να τυποποιείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Α.ΔΙ.Π.

Άρθρο 3

Κριτήρια και δείκτες της αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τη διαπίστωση τυχόν αδυναμιών και αποκλίσεων σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους και τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σε σχέση με τους στόχους του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και τις διεθνείς προδιαγραφές, εμπειρίες και πρακτικές χρησιμοποιούνται γενικώς αναγνωρισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία εκφράζονται με αντίστοιχους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες. Τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης είναι ιδίως:

α) Ως προς την ποιότητα του διδακτικού έργου: η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού, η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου, τα εκπαιδευτικά μέσα και οι υποδομές, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η συνεργασία μεταξύ διδασκόντων και διδασκόμενων, το επίπεδο και η επικαιρότητα των παρεχόμενων γνώσεων, η κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών ή σπουδαστών κ.ά.

β) Ως προς την ποιότητα του ερευνητικού έργου: η ένταξη της έρευνας στους στόχους της ακαδημαϊκής μονάδας, οι ερευνητικές υποδομές, τα ερευνητικά προγράμματα, η αποτελεσματικότητα του ερευνητικού έργου, η πρωτοτυπία της έρευνας, οι ερευνητικές συνεργασίες, η συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών στην έρευνα κ.ά.

γ) Ως προς την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών: ο βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους της ακαδημαϊκής μονάδας, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του προγράμματος σπουδών, ο συντονισμός της ύλης των μαθημάτων, η ορθολογική οργάνωση των εκπαιδευτικών θεσμών, το εξεταστικό σύστημα, η υποστήριξη από διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές κ.ά.

δ) Ως προς την ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών: η αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών, οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, οι πάσης φύσεως υποδομές, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών πόρων και στη χρήση των υποδομών και του εξοπλισμού, οι συνεργασίες με το κοινωνικό σύνολο κ.ά.

Κατά την αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη η συμπληρωματική λειτουργία και οι διακριτές φυσιογνωμίες, ρόλοι, σκοπός και αποστολή των δύο παράλληλων τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τον πανεπιστημιακό τομέα και για τον τεχνολογικό τομέα.

Τα κριτήρια και οι δείκτες της αξιολόγησης τυποποιούνται, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο κάθε ακαδημαϊκής μονάδας η Α.ΔΙ.Π. το αργότερο εντός ενός (1) έτους από τη συγκρότησή της. Τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης αναθεωρούνται εκάστοτε με την ίδια διαδικασία, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Άρθρο 4

Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης και συνίσταται στη συστηματική αποτίμηση και καταγραφή του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου από τις ίδιες τις ακαδημαϊκές μονάδες των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους.

Η εσωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, στην οποία συμμετέχουν τα μέλη του διδακτικού-ερευνητικού και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού και οι φοιτητές ή σπουδαστές κάθε ακαδημαϊκής μονάδας με απαντήσεις ερωτηματολογίων, συνεντεύξεις, ομαδικές συζητήσεις και κάθε άλλη πρόσφορη πηγή πληροφόρησης, η οποία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας.

Η εσωτερική αξιολόγηση στηρίζεται στην ανάλυση των συγκεντρωτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στην τελευταία ετήσια εσωτερική έκθεση κάθε ακαδημαϊκής μονάδας, που

αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, και στα αποτελέσματα των διαδικασιών της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου. Η εσωτερική αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη για την εξωτερική αξιολόγηση του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου της ακαδημαϊκής μονάδας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 5

Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

Η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται με ευθύνη κάθε ακαδημαϊκής μονάδας που υπόκειται σε αξιολόγηση, σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης στο οποίο ανήκει, και πρέπει να ανταποκρίνεται στα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως αυτά συμπληρώνονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει εκάστοτε η Α.ΔΙ.Π.

Οι ακαδημαϊκές μονάδες που υποβάλλονται σε αξιολόγηση (Σχολές ή Τμήματα) ορίζουν με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων τους Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), οι οποίες συγκροτούνται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των βαθμίδων του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή με διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο και, κατά προτίμηση, με εμπειρία σε διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας. Στην ΟΜ.Ε.Α. συμμετέχει επίσης ένας εκπρόσωπος των φοιτητών ή σπουδαστών. Η ΟΜ.Ε.Α. έχει την ευθύνη διεξαγωγής της διαδικασίας αξιολόγησης στην οικεία ακαδημαϊκή μονάδα, παρακολουθεί τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, ενημερώνει για τις απαντήσεις και τα αποτελέσματα του διαλόγου με τους διδάσκοντες και τους φοιτητές ή σπουδαστές, συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα σχετικά στοιχεία και, με βάση αυτά, συντάσσει την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας, την οποία διαβιβάζει στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος και μέσω αυτής στην Α.ΔΙ.Π.

Σε περίπτωση που αξιολογούνται αυτοτελώς τα προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή οι λοιπές υπηρεσίες που παρέχονται από τις ακαδημαϊκές μονάδες ή τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αποστολής τους συγκροτούνται Ειδικές Ομάδες Αξιολόγησης (Ε.Ο.Α.), στις οποίες συμμετέχουν, εκτός από τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και τον εκπρόσωπο των φοιτητών ή σπουδαστών, και ένας κοινός εκπρόσωπος του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού της μονάδας ή του ιδρύματος. Την ευθύνη και τις αρμοδιότητες αξιολόγησης της λειτουργίας κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά έχει η ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου ιδρύματος, η οποία λειτουργεί ως Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του ιδρύματος.

Τα ερωτηματολόγια, στα οποία απαντούν γραπτώς οι διδάσκοντες και οι φοιτητές ή σπουδαστές, αφορούν κυρίως την ποιότητα και τα μέσα της έρευνας και διδασκαλίας, τη δομή και το περιεχόμενο των σπουδών, τη φοιτητική μέριμνα, τις διοικητικές υπηρεσίες και την υλικοτεχνική υποδομή της μονάδας ή του ιδρύματος και μπορούν να είναι τυποποιημένα με διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες κάθε ακαδημαϊκής μονάδας. Οι απαντήσεις που δίνονται στα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές ή σπουδαστές εκφράζουν τις απόψεις των ερωτηθέντων για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας, την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες και τις προσδοκίες τους από τις σπουδές. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται από τους φοιτητές ή σπουδαστές εθελοντικά, ανώνυμα και χωρίς προειδοποίηση στο πλαίσιο των υποχρεωτικών μαθημάτων που προσφέρονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου υπό την παρακολούθηση της ΟΜ.Ε.Α. και με τη συνεργασία των διδασκόντων.

Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα.

Άρθρο 6

Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης

Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας συνθέτει όλα τα παραπάνω στοιχεία σε συνάρτηση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την απόστολή της μονάδας.

Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης περιέχει ειδικότερα μια κριτική-αξιολογική ανάλυση της πορείας εφαρμογής των στόχων του υπό αξιολόγηση έργου της ακαδημαϊκής μονάδας, τα θετικά και αρνητικά σημεία που αναδείχθηκαν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να επιτευχθούν οι στόχοι που έχει θέσει η ίδια η μονάδα, να οργανωθούν καλύτερα οι υπό αξιολόγηση δραστηριότητες, να αναβαθμιστούν οι χορηγούμενοι τίτλοι σπουδών και η επιστημονική δραστηριότητα, καθώς και κάθε άλλο μέτρο διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου που παρέχεται από την ακαδημαϊκή μονάδα.

Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης συντάσσεται από την ΟΜ.Ε.Α. της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας σύμφωνα με τα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως αυτά συμπληρώνονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει εκάστοτε η Α.ΔΙ.Π. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου η έκθεση συντάσσεται από την αντίστοιχη Ε.Ο.Α. ή τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος.

Άρθρο 7

Εξωτερική αξιολόγηση

Η εξωτερική αξιολόγηση αποτελεί το δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης και συνίσταται στην κριτική-αναλυτική εξέταση των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων (Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης).

Η εξωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, κατά την οποία τα στοιχεία της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης μελετώνται σε βάθος από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων μετά από επιτόπια επίσκεψη στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα και συζητήσεις και επαφές με μέλη του διδακτικού-ερευνητικού και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού και τους φοιτητές ή σπουδαστές.

Η εξωτερική αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την ανάλυση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην τελευταία έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης κάθε ακαδημαϊκής μονάδας και στα συμπληρωματικά στοιχεία που προέκυψαν από τις συζητήσεις και επαφές με τα μέλη της οικείας μονάδας. Η εξωτερική αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας, η οποία περιλαμβάνει αναλύσεις, διαπιστώσεις, συστάσεις και υποδείξεις των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες και αποκλίσεις που εντοπίστηκαν σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

Άρθρο 8

Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.) συγκροτείται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας και ενημερώνεται για το περιεχόμενό της το αργότερο εντός ενός (1) μηνός μετά από τη συγκρότησή της. Η Ε.Ε.Α. λαμβάνει υπόψη την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης και επισκέπτεται επιτοπίως την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία οφείλει να παρέχει κάθε δυνατή διευκόλυνση στο έργο της Επιτροπής για συμπληρωματική ενημέρωση, συζήτηση και επαφή με τα μέλη της ακαδημαϊκής μονάδας.

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.) αποτελείται από πέντε (5) μέλη, τα οποία προέρχονται από το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που τηρεί η Α.ΔΙ.Π. Το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων συντάσσεται μετά από υποδείξεις των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης ή και της Α.ΔΙ.Π. και ανανεώνεται κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Δεν επιτρέπεται η παραμονή εμπειρογνόμων στο μητρώο για περισσότερες από δύο (2) τετραετείς θητείες, διαδοχικές ή μη.

Ένα από τα μέλη της Ε.Ε.Α. μπορεί να υποδεικνύεται από την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα μεταξύ των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που περιλαμβάνονται στο μητρώο που τηρεί η Α.ΔΙ.Π. Ο ορισμός των υπολοίπων μελών γίνεται με κλήρωση από την Α.ΔΙ.Π.

Δεν είναι δυνατό να περιλαμβάνονται στο μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και να συμμετέχουν ως εξωτερικοί αξιολογητές σε οποιαδήποτε μορφή διαδικασίες αξιολόγησης μέλη της Α.ΔΙ.Π., καθώς επίσης και το με οποιαδήποτε σχέση εργασίας απασχολούμενο σε αυτή ειδικό επιστημονικό προσωπικό.

Τα μέλη της Ε.Ε.Α. πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) δεν πρέπει να ανήκουν ή να έχουν οποιαδήποτε εκπαιδευτική, ερευνητική ή υπηρεσιακή σχέση με το ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, στο οποίο ανήκει η ακαδημαϊκή μονάδα που αξιολογείται, ή να είχαν κατά την τελευταία πενταετία μια τέτοια σχέση,

β) η ειδίκευση των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων πρέπει να είναι συγγενής με το γνωστικό αντικείμενο της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας,

γ) πρέπει να είναι επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και να συγκεντρώνουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης,

δ) είναι επιθυμητή η συμμετοχή τουλάχιστον ενός αλλοδαπού εμπειρογνόμου ή ειδικού κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης,

ε) είναι επιθυμητή η διοικητική εμπειρία των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων σε ακαδημαϊκές μονάδες ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης,

στ) είναι επιθυμητή η συμμετοχή ενός εκπροσώπου επαγγελματικής οργάνωσης που να είναι αντίστοιχη με το γνωστικό αντικείμενο της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας και ο οποίος να είναι σε θέση να εκτιμήσει τη συμβολή των σπουδών στην άσκηση του επαγγέλματος.

Σε περίπτωση συμμετοχής αλλοδαπού εμπειρογνόμου η αξιολόγηση μπορεί να γίνεται και στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα.

Στα μέλη της Ε.Ε.Α. καταβάλλεται αποζημίωση και οδοιπορικά που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 9

Έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης

Τα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης συνοψίζονται στην τελική έκθεση αξιολόγησης των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων (έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης), η οποία περιλαμβάνει κυρίως τις αναλύσεις, διαπιστώσεις, συστάσεις και υποδείξεις τους και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες και αποκλίσεις που εντοπίστηκαν σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

Το σχέδιο της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης συντάσσεται από την Ε.Ε.Α. με τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π. και κοινοποιείται στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία υποβάλλει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του σχεδίου σε αυτήν. Αν δεν υποβληθούν παρατηρήσεις εντός της ανωτέρω προθεσμίας, το σχέδιο της έκθεσης θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτό από την ακαδημαϊκή μονάδα. Η τελική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης διαβιβάζεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος και μέσω αυτής στην οικεία ακαδημαϊκή μονάδα και στην Α.ΔΙ.Π., η οποία φροντίζει για τη δημοσιοποίησή της.

Η εξωτερική αξιολόγηση ολοκληρώνεται μέσα σε τέσσερεις (4) μήνες από την υποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης. Εντός της προθεσμίας αυτής πρέπει να έχει συνταχθεί η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης.

Άρθρο 10

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.ΔΙ.Π.) και έδρα την Αθήνα. Η Α.ΔΙ.Π. έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της. Τα μέλη της Α.ΔΙ.Π. είναι ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί και απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Α.ΔΙ.Π. εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τον προϋπολογισμό εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π., ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της. Η Α.ΔΙ.Π. εγγυάται τη διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησης και έχει ως απόστολή την με κάθε τρόπο υποστήριξη των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στην πραγματοποίηση των διαδικασιών που στοχεύουν στη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση της Πολιτείας και των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης για τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στα συναφή ζητήματα και την προαγωγή της έρευνας στον τομέα αυτό. Ειδικότερα η Α.ΔΙ.Π. ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Προγραμματίζει, συντονίζει και υποστηρίζει τις διαδικασίες αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.
- β) Τυποποιεί, εξειδικεύει και αναθεωρεί με κατευθύνσεις τα πρότυπα και τον τύπο των εκθέσεων αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και τα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου για το υποκειμένο σε αξιολόγηση έργο των ακαδημαϊκών μονάδων, των προγραμμάτων σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.
- γ) Συντάσσει, τηρεί και ανανεώνει το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και ειδικών στον τομέα της διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση από την Ελλάδα και το εξωτερικό, στο οποίο διασφαλίζει τη δυνατότητα πρόσβασης από όλα τα ελληνικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.
- δ) Συγκεντρώνει πληροφορίες και τηρεί βάση δεδομένων με τα στοιχεία των εκθέσεων αξιολόγησης όλων των ελληνικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.
- ε) Ενημερώνει τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και τα ελληνικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης σχετικά με τα υφιστάμενα δεδομένα στην Ελλάδα και τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στον τομέα της διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.
- στ) Διατηρεί αμφίδρομη συνεργασία με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού.
- ζ) Εκπονεί μελέτες και διεξάγει έρευνες με στόχο την ανάπτυξη της μεθοδολογίας, των τεχνικών και των εφαρμογών διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.
- η) Δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.
- θ) Εκπροσωπεί την χώρα στα θεσμικά όργανα και οργανισμούς που αποτελούνται από αντίστοιχους εθνικούς φορείς των κρατών μελών της Ε.Ε. ή και τρίτων χωρών.

ι) Διατυπώνει προτάσεις για τη λήψη μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας σε σχέση με τους στόχους του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας και τις διεθνείς προδιαγραφές, εμπειρίες και πρακτικές.

Τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας και οικονομικής διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π. ρυθμίζονται από εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος καταρτίζεται από την ίδια την αρχή εντός έξι (6) μηνών από τη συγκρότησή της και κυρώνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π. πρέπει να είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος εφαρμόζεται συμπληρωματικά για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από αυτόν.

Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο των διαδικασιών αξιολόγησης, εφόσον αφορούν σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπόκεινται σε επεξεργασία μόνο στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του σκοπού της αξιολόγησης τηρουμένων των απαιτήσεων της αρχής της αναλογικότητας και των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν επιτρέπεται περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς εκτός από την αξιολόγηση και τη λήψη μέτρων διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Η Α.ΔΙ.Π. μπορεί να αξιολογεί σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού τη λειτουργία και το έργο της, αναθέτοντας τη σχετική ευθύνη εξωτερικής αξιολόγησης σε έγκυρους και διεθνώς αναγνωρισμένους αξιολογητές ή οργανισμούς ή λοιπούς φορείς που αναπτύσσουν συναφή δραστηριότητα διεθνώς.

Για όσα θέματα της Α.ΔΙ.Π. δεν ρυθμίζονται ειδικά στον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι κείμενες γενικές διατάξεις για τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές.

Άρθρο 11

Συγκρότηση και μέλη της Α.ΔΙ.Π.

Η Α.ΔΙ.Π. συγκροτείται από δεκαπέντε (15) μέλη, τα οποία διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η Α.ΔΙ.Π. αποτελείται από:

α) έναν (1) επιστήμονα με διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος και σημαντικό ερευνητικό έργο, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής που λαμβάνεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

β) έξι (6) εν ενεργεία καθηγητές ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης με αντίστοιχη εξειδίκευση στους επιστημονικούς κλάδους: ι) των ανθρωπιστικών επιστημών, ιι) των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών επιστημών, ιιι) των επιστημών υγείας, ιιιι) των οικονομικών επιστημών και διοίκησης επιχειρήσεων, ν) των επιστημών μηχανικών και γεωτεχνικών και νι) των θετικών επιστημών και πληροφορικής, οι οποίοι προτείνονται από τη Σύνοδο των Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων.

γ) τέσσερεις (4) εν ενεργεία καθηγητές ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης με αντίστοιχη εξειδίκευση στους κλάδους: ι) διοίκησης και οικονομίας, ιι) επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας, ιιι) τεχνολογικών επιστημών μηχανικών και ιιιι) τεχνολογικών γεωτεχνικών επιστημών και τροφίμων, οι οποίοι προτείνονται από τη Σύνοδο των Προέδρων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

δ) έναν (1) εκπρόσωπο των φοιτητών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.).

ε) έναν (1) εκπρόσωπο των σπουδαστών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Σπουδαστικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.).

στ) έναν (1) εκπρόσωπο μη ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων, ο οποίος ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ανάπτυξης.

ζ) έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων

Οι καθηγητές που προτείνονται ως μέλη της Α.ΔΙ.Π. πρέπει να διαθέτουν αποδεδειγμένα επιστημονικό έργο με διεθνή αναγνώριση και κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

Η Α.ΔΙ.Π. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση εντός μηνός από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης διορισμού των μελών της.

Ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. έχει την ευθύνη λειτουργίας της σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και ασκεί όλες τις προς τούτο αρμοδιότητες. Ειδικότερα:

α) Εκπροσωπεί την Α.ΔΙ.Π. δικαστικώς και εξωδίκως.

β) Συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες της.

γ) Συγκαλεί και διευθύνει τις συνεδριάσεις, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων, κατευθύνσεων και οποιονδήποτε άλλων πράξεων της αρχής.

δ) Είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού προσωπικού και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της και ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία. Ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. μπορεί με απόφασή του να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της.

Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών της Α.ΔΙ.Π. για περισσότερο από δύο (2) θητείες, διαδοχικές ή μη. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών και σπουδαστών διορίζονται για μία μόνο θητεία. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους της Α.ΔΙ.Π. διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων και πάντως όχι για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα των τριών (3) μηνών μετά τη λήξη της θητείας τους.

Η καταδίκη για αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας ή κατά περιουσιακών δικαιωμάτων ή για αδικήματα σχετικά με τα υπομνήματα ή σχετικά με την υπηρεσία ή για αδικήματα κατά των ηθών, καθώς και η καταδίκη για οποιοδήποτε κακούργημα αποτελεί κώλυμα διορισμού σε θέση μέλους της Α.ΔΙ.Π. Σε περίπτωση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για ένα από τα αδικήματα αυτά τα μέλη της Α.ΔΙ.Π. εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Η αποδοχή της παραίτησης, καθώς και η έκπτωσή τους συνεπεία τελεσίδικης καταδίκης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της παραίτησης ή την κοινοποίηση σε αυτόν της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης. Η πειθαρχική ευθύνη των μελών της Α.ΔΙ.Π. ρυθμίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό της αρχής.

Οι αποδοχές των μελών της Α.ΔΙ.Π. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από γνώμη της αρχής κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων. Για τον καθορισμό τους λαμβάνεται υπόψη η τυχόν πλήρης και αποκλειστική απασχόλησή τους.

Το ασφαλιστικό καθεστώς των μελών της Α.ΔΙ.Π. ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2703/1999, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών της Α.ΔΙ.Π. αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στα μέλη της Α.ΔΙ.Π., εκτός του Προέδρου της που είναι σε κάθε περίπτωση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, επιτρέπεται η άσκηση καθηκόντων μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Οι αποφάσεις της Α.ΔΙ.Π. κοινοποιούνται με μέριμνά της στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Έκθεση ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης υποβάλλεται κατ' έτος στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 12

Διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π.

Για τη λειτουργία της η Α.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από Γραμματεία και τρία Τμήματα:

α) Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικών

β) Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας

γ) Τμήμα Τεκμηρίωσης και Ερευνών.

Οι αρμοδιότητες κάθε Τμήματος εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.

Για τη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π. συνιστώνται 15 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και 12 θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Οι θέσεις του επιστημονικού προσωπικού καλύπτουν τους εξής κλάδους: ανθρωπιστικές επιστήμες, νομικές-πολιτικές-κοινωνικές επιστήμες, θεολογία-φιλοσοφία, οικονομικές επιστήμες-διοίκηση επιχειρήσεων, θετικές επιστήμες, επιστήμες υγείας, επιστήμες μηχανικού, γεωτεχνικές επιστήμες και καλές τέχνες. Η κατανομή των ανωτέρω θέσεων στα Τμήματα, κατά κλάδους και ειδικότητες, και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.

Συνιστάται στην Α.ΔΙ.Π. μια (1) οργανική θέση Διευθυντή στην οποία επιλέγεται και τοποθετείται δημόσιος υπάλληλος, με τη διαδικασία του ν. 2683/1999. Οι αρμοδιότητες του Διευθυντή καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π.

Οι θέσεις του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού μπορούν να πληρωθούν και με μετατάξεις ή αποσπάσεις μόνιμου προσωπικού από Υπουργεία ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή Ν.Π.Δ.Δ. ή με μετατάξεις και αποσπάσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου ή με σύμβαση έμμισθης εντολής. Τα προσόντα και οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Α.ΔΙ.Π. Οι κάθε είδους αποδοχές και αποζημιώσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 13

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης εφαρμόζονται με τη σύνταξη των πρώτων εσωτερικών εκθέσεων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης νεοϊδρυθεισών ακαδημαϊκών μονάδων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης εφαρμόζονται μετά παρέλευση έξι (6) ετών από την έναρξη λειτουργίας τους. Η προθεσμία αυτή είναι δυνατόν να παραταθεί για ένα ακόμη έτος ή και να συντομευθεί ύστερα από τεκμηριωμένη πρόταση του οικείου ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης προς την Α.ΔΙ.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 14

ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Τα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης οργανώνονται με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων.

Το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων είναι ένα σύστημα περιγραφής των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με την απόδοση πιστωτικών μονάδων στα στοιχεία που τα συνθέτουν. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από κάθε φοιτητή ή σπουδαστή.

Ο φόρτος εργασίας περιλαμβάνει τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού προγράμματος σπουδών, όπως π.χ. η παρακολούθηση παραδόσεων, σεμιναρίων, η ανεξάρτητη μελέτη, η προετοιμασία εργασιών, η πρακτική άσκηση, η συμμετοχή στις εξετάσεις, η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας κ.λπ.

Ο φόρτος εργασίας για κάθε φοιτητή ή σπουδαστή πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους αποτιμάται σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες. Ο φόρτος εργασίας αποτιμάται ανά εξάμηνο σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες και ανά τρίμηνο σε είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες.

Αρμόδια για την αντιστοίχιση του φόρτου εργασίας ανά μάθημα είναι τα συλλογικά όργανα διοίκησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου του νόμου αυτοι δεν θίγουν τις ισχύουσες διατάξεις για τις διδακτικές μονάδες των μαθημάτων και τον ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων που απαιτείται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη του πτυχίου.

Ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 15

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Το παράρτημα διπλώματος είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα.

Το παράρτημα διπλώματος δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης. Στο παράρτημα δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό.

Το παράρτημα διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και ατελώς στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Το πρωτότυπο του παραρτήματος πρέπει να πληρεί τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για τον χορηγούμενο τίτλο σπουδών.

Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

Το βασικό περιεχόμενο του παραρτήματος διπλώματος είναι ενιαίο για όλα τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και τυπώνεται σε ειδικό ομοιόμορφο χαρτί (μεμβράνη) σύμφωνα με το υπόδειγμα, τον τύπο και τις διαστάσεις που καθορίζονται ειδικότερα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι τομείς που περιλαμβάνονται στο παράρτημα και οι πληροφορίες που αναγράφονται εκάστοτε σε αυτούς.

Άρθρο 16

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται με τη δημοσίευση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του και πάντως με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 17

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν από τη δημοσίευσή του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός όπου ορίζεται ρητά κάτι διαφορετικό στις διατάξεις του.

Αθήνα 2005

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης
& Αποκέντρωσης
Προκόπιος Παυλόπουλος

Οικονομίας & Οικονομικών
Γεώργιος Αλογοσκούφης

Ανάπτυξης
Δημήτριος Σιούφας

Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων
Μαριέττα Γιαννάκου

Η συνέντευξη της κ. Γιαννάκου

ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΜΑΪΟΥ 2005

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όπως έχουμε πει εδώ και πάρα πολύ καιρό το θέμα της συμβατικά αποκαλούμενης αξιολόγησης, δηλαδή της ποιότητας στην εκπαίδευση, είναι μια εκκρεμότητα για τα ελληνικά Ανώτατα Ιδρύματα, συμβατικά αποδεκτή από το 1997 στη Λισσαβόνα προκαταρκτική συνάντηση, το 1999 στη Μπολόνια, το 2001 στην Πράγα και το 2002 στο Βερολίνο.

Η προσπάθεια των Πανεπιστημίων όχι μόνο της Ε.Ε., αλλά βέβαια η πρωτοβουλία της Μπολόνια ανήκει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι να βρεθούν τρόποι και για να διευκολυνθεί η δυνατότητα των επιστημόνων να διακινούνται ελεύθερα στο χώρο, να βρεθούν τρόποι που θα εξασφαλίσουν τέτοια standards σε όλα τα Ανώτατα Ιδρύματα ώστε να μη χρειάζεται να υπάρχουν συγκρούσεις για το τι αναγνωρίζεται ή τι δεν αναγνωρίζεται και να υπάρχει μια κοινή πορεία κατά κάποιο τρόπο που θα διευκολύνει τους επιστήμονες σε κοινά μεταπτυχιακά, σε δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών. Όπως ξέρετε στην επιστήμη και στη γνώση δεν υπάρχουν σύνορα.

Το θέμα αυτό συζητήθηκε δύο φορές στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας και εκεί δόθηκαν οι απόψεις και των Πανεπιστημιακών Αρχών αλλά και κομμάτων, όπως π.χ. της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που συνέβαλαν πάρα πολύ στο να δημιουργήσουμε μια πρόταση Νόμου την οποία σήμερα το πρωί στείλαμε και στα κόμματα και στους Πρυτάνεις και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και σε όλους εν πάση περιπτώσει όσους ενδιαφέρονται.

Πώς έπρεπε να γίνει η επιλογή μιας τέτοιας διαδικασίας αξιολόγησης; Κατ' αρχήν αυτή πρέπει να ανταποκρίνεται στις γενικές αρχές του ευρωπαϊκού δικτύου για την ποιότητα στην εκπαίδευση που

είναι η περίφημη ENQA, δηλαδή Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Ποιότητα στην Εκπαίδευση. Το λέω αυτό γιατί το Βέλγιο π.χ. πριν από μερικούς μήνες εξεβλήθη από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο διότι υπήρχαν ιδιοτυπίες στον τρόπο που αντιμετωπιζόταν η αξιολόγηση.

Η αξιολόγηση είναι δύο επιπέδων και δυο βαθμών. Η μια είναι η εσωτερική αξιολόγηση που κάνουν τα ίδια τα Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα και η άλλη είναι αξιολόγηση εξωτερική.

Με το Σχέδιο Νόμου κυρίως εξετάζονται τα εξής: πρώτον η αντικειμενικότητα του συστήματος διασφάλισης της ποιότητας με την ίδρυση μιας απολύτως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής η οποία εποπτεύει και εγγυάται την τήρηση διαφανών και αξιόπιστων διαδικασιών.

Λέμε ανεξάρτητη αρχή, δεν μιλώ για τις ανεξάρτητες αρχές που προβλέπονται από το Σύνταγμα με τον τυπικό τρόπο που προβλέπονται.

Όταν λέμε ανεξάρτητη αρχή εννοούμε ότι ο Πρόεδρος μιας τέτοιας Επιτροπής θα υποδεικνύεται από τον Υπουργό και θα εγκρίνεται από τη Βουλή, αλλά όλο το άλλο σύστημα, δηλαδή το 15μελές Συμβούλιο που δημιουργείται δεν έχει καμία σχέση με το Υπουργείο Παιδείας.

Είναι οι εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας όπως αντιλαμβάνεστε, οι εκπρόσωποι της έρευνας κλπ. και οι εκπρόσωποι των φοιτητών στο βαθμό που θα αποφασίσουν να αποκτήσουν εκπροσώπους συνεννοούμενοι μεταξύ τους. Εμείς είμαστε ανοιχτοί.

Δεύτερον, η αυτονομία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων που είναι κύριο συστατικό αυτής της υπόθεσης και που η εσωτερική τους αξιολόγηση θα διενεργείται με τη δική τους απολύτως ευθύνη. Όπως επίσης και μηχανισμούς αυτοβελτίωσης που μπορούν να αποκτήσουν τα Πανεπιστήμια και τα Τεχνολογικά Ιδρύματα που είναι επίσης δική τους ευθύνη.

Τρίτον, η εκπροσώπηση όπως σας είπα, το ακαδημαϊκό, το επιστημονικό, το διοικητικό προσωπικό, οι σπουδαστές οι οποίοι επίσης θα εγγυηθούν τη διασφάλιση της ποιότητας, η διαφάνεια, η διεθνής εκπροσώπηση της χώρας στους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς που μέχρι σήμερα είναι ανύπαρκτοι.

Ενώ δηλαδή σε προσωπικό επίπεδο σημαντικά πρόσωπα, ακαδημαϊκοί και άλλοι, έχουν καλές σχέσεις, κάνουν θαυμάσιες εργασίες και συνεργασίες, δεν υπάρχει επίσημη εκπροσώπηση. Και η σύνδεση βέβαια των πτυχίων και με την εσωτερική και με την ευρωπαϊκή αγορά εργασίας με την έκδοση του παραρτήματος διπλώματος σε μια ευρέως διαδεδομένη ευρωπαϊκή γλώσσα.

Αυτό το παράρτημα διπλώματος ήδη το έχουν ορισμένα ΤΕΙ εφαρμόσει. Δηλαδή υπάρχει στο Internet. Επομένως είναι τρία πράγματα αυτό που λέμε αξιολόγηση. Είναι διασφάλιση της ποιότητας, είναι οι περίφημες πιστωτικές μονάδες, πως αποτιμάται η εργασία και η απόδοση του συστήματος, σε ακαδημαϊκό εννοούμε επίπεδο και είναι και το περίφημο παράρτημα διπλώματος.

Τώρα η εσωτερική αξιολόγηση θα γίνεται με τη συγκρότηση μέσα σε κάθε ΑΕΙ ή ΤΕΙ ένα ανώτατο συλλογικό όργανο υπό την προεδρία ή του Αντιπροέδρου Ακαδημαϊκών Υποθέσεων ή του Αντιπρυτάνεως κι εκεί θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι του εκπαιδευτικού και του διοικητικού προσωπικού και των σπουδαστών.

Οι ακαδημαϊκές μονάδες κάθε Ανωτάτου Ιδρύματος υποβάλουν κατ' έτος στην Επιτροπή αυτή έκθεση του κάθε τμήματος με όλα τα ακαδημαϊκά στοιχεία που αφορά στη λειτουργία τους. Ποιον αριθμό φοιτητών έχουν, ποια είναι τα μέλη ΔΕΠ, ποιο είναι το διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό, τι είναι τι πρόγραμμα σπουδών, υλικοτεχνική υποδομή, φοιτητική μέριμνα.

Κάθε διετία η Επιτροπή αυτή συντάσσει έκθεση η οποία αφορά στο οικείο Ίδρυμα. Η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται με ευθύνη της κάθε ακαδημαϊκής μονάδας, είτε Σχολή, είτε Τμήμα, σε συνεργασία με αυτή την Επιτροπή που αφορά σε κάθε ΑΕΙ.

Οι ακαδημαϊκές μονάδες ορίζονται με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των ομάδων εσωτερικής αξιολόγησης ή των ειδικών μονάδων αξιολόγησης. Αν αξιολογείται μέρος της λειτουργίας των μονάδων, οι οποίες συντάσσουν έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης και την υποβάλουν στην Κεντρική Επιτροπή. Η έκθεση αυτή εσωτερικής αξιολόγησης αποστέλλεται στον Οργανισμό, στον μηχανισμό για τη γενικότερη αξιολόγηση, την εξωτερική αξιολόγηση.

Ποια είναι τα κριτήρια τώρα. Είναι η ποιότητα καταρχήν του διδακτικού και ερευνητικού έργου, η ποιότητα σπουδών, αλλά και το σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρουν τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα. Μπορεί να διαπιστωθεί από την αξιολόγηση ότι δεν προσφέρονται βασικές υπηρεσίες από ένα Ακαδημαϊκό Ίδρυμα, άρα κι αυτό έχει δυσκολίες να αξιολογηθεί με πάρα πολύ θετικό τρόπο. Τα κριτήρια και οι δείκτες βέβαια τυποποιούνται και εξειδικεύονται από την ανεξάρτητη αρχή.

Τώρα τι είναι η εξωτερική αξιολόγηση. Η εξωτερική αξιολόγηση γίνεται τουλάχιστον κάθε 4 χρόνια και αποτελεί προϊόν συνεργασίας των ΑΕΙ –λέω ΑΕΙ γενικώς και περιλαμβάνω και τα ΤΕΙ για να συνεννοούμαστε καλύτερα– συνεννόησης της αρχής διασφάλισης της ποιότητας, η οποία θα λέγεται «ΑΔΠ», αυτής της ανεξάρτητης αρχής με το κάθε ΑΕΙ.

Η εξωτερική αξιολόγηση θα γίνεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης. Θα είναι λοιπόν πέντε μέλη, τα οποία θα προέρχονται από το μητρώο ανεξαρτήτων εμπειρογνομόνων που τηρεί η

«ΑΔΙΠ», η ανεξάρτητη αρχή, τα οποία θα ορίζονται μετά από κλήρωση, ώστε να έχουμε την αντικειμενικότητα, να μην είναι κάτι δηλαδή προεπιλεγμένο.

Ένα από τα μέλη μπορεί να προταθεί και από την υπό αξιολόγηση μονάχα, για να αισθάνονται περισσότερο σίγουροι. Η συμμετοχή ενός τουλάχιστον διεθνούς εμπειρογνώμονα πρέπει να υπάρχει κάθε φορά και η συμμετοχή ενός εκπροσώπου επαγγελματικής οργάνωσης αντίστοιχης με το γνωστικό αντικείμενο.

Αυτοί είναι κανόνες, όπως σας είπα και πριν, οι οποίοι είναι παραδεκτοί ευρωπαϊκά και είναι οι κανόνες της ENQA. Πώς θα γίνει η εξωτερική αξιολόγηση; Πρώτον, πρέπει να λάβει υπόψη της τι έχει γίνει με την εσωτερική αξιολόγηση, ο μηχανισμός της οποίας, όπως σας είπα, θα υποβάλει κάθε διετία την ανάλογη Έκθεση.

Θα συντάσσεται λοιπόν ένα σχέδιο εξωτερικής αξιολόγησης με τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της «ΑΔΙΠ», της ανεξάρτητης αρχής και θα υποβάλλεται στην αξιολογούμενη μονάδα για παρατηρήσεις εντός 15 ημερών.

Δηλαδή είναι ένας μηχανισμός feedback όπως λέμε. Και το υπό αξιολόγηση ΑΕΙ θα προτείνει έναν από τους εμπειρογνώμονες οι οποίοι θα αξιολογήσουν και εξωτερικός διεθνής εμπειρογνώμων θα υπάρξει και στην τελική έκθεση θα λαμβάνεται υπόψη η εσωτερική αξιολόγηση και η τελική έκθεση θα ξαναστέλνεται στο ανάλογο Ίδρυμα για να κάνει τις παρατηρήσεις όπου θεωρεί ότι διαφωνεί. Η εξωτερική αξιολόγηση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός 4 μηνών με τη σύνταξη μιας έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης που θα υποβληθεί στην ανεξάρτητη αρχή, η οποία θα φροντίσει και για τη δημοσίευσή της.

Η διαφάνεια, η αντικειμενικότητα και όλα τα στοιχεία που είναι ανάγκη να υπηρετηθούν, εξασφαλίζονται, όπως αντιλαμβάνεστε, χωρίς την παρέμβαση διοικητικών και άλλων μηχανισμών από της πλευράς του Υπουργείου.

Οι εκθέσεις οι οποίες θα γίνονται, θα υποβάλλονται και στο Υπουργείο Παιδείας και θα υποβάλλονται και στην Πρόεδρο της Βουλής. Επί των εκθέσεων αυτών μπορεί και η Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων να κάνει συζητήσεις, αλλά και η Ολομέλεια της Βουλής.

Το δεύτερο κομμάτι, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης των πιστωτικών μονάδων.

Το σύστημα αυτό το «ECTS» εφαρμόζεται και σε προπτυχιακά και σε μεταπτυχιακά επίπεδα και ξέρετε ότι είναι ένα σύστημα που λειτουργεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια στην Ευρώπη.

Είναι ένα σύστημα που περιγράφει ένα πρόγραμμα σπουδών με την απόδοση πιστωτικών μονάδων στα στοιχεία που συνθέτουν το πρόγραμμα αυτό. Βασίζεται στο φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από τον σπουδαστή, δηλαδή στον πόσο χρόνο απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των δραστηριοτήτων μάθησης ενός ακαδημαϊκού προγράμματος σπουδών. Παρακολούθηση διαλέξεων, σεμιναρίων, ανεξάρτητη μελέτη, προετοιμασία εργασιών, πρακτική άσκηση, συμμετοχή στις εξετάσεις, διπλωματική εργασία και ούτω καθεξής.

Επίσης βασίζεται στον κανόνα ότι 60 πιστωτικές μονάδες αποτελούν το φόρτο εργασίας ενός φοιτητή πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους και 30 μονάδες ανά εξάμηνο ή 20 μονάδες ανά τρίμηνο, αν είναι το πρόγραμμα αυτό πιο εντατικό.

Το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο ώστε να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης στο περιεχόμενο, το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου που προσαρτάται στο παράρτημα διπλώματος.

Το παράρτημα διπλώματος δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία που του παρέχουν τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις στο παράρτημα και δεν υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση.

Το παράρτημα διπλώματος το δίνουν αυτόματα και δωρεάν μαζί με τον τίτλο, μαζί με το δίπλωμα δηλαδή και υποχρεωτικά στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Τα ΑΕΙ θα πρέπει να ακολουθούν για το παράρτημα διπλώματος τις ίδιες διαδικασίες απόδειξης γνησιότητας που ακολουθούνται και για τον τίτλο σπουδών.

Το παράρτημα διπλώματος έχει ένα νόημα. Διευκολύνει αυτούς που τελειώνουν τα Πανεπιστήμια, αντί όταν θέλουν να κάνουν ένα μεταπτυχιακό αλλού ή αν είναι γιατροί θέλουν να κάνουν μία ειδικότητα να τρέχουν να ζητούν δεκάδες χαρτιά εν συνεχεία από το Πανεπιστήμιό τους και να γίνονται αλληλογραφίες και να καθυστερούν, να το έχουν αυτό μαζί με το πτυχίο ώστε να μπορεί αμέσως η αρχή στην οποία απευθύνονται, έστω κι αν πρόκειται για αρχή που βρίσκεται σε άλλο κράτος – μέλος, δηλαδή σε Ανώτατο Ίδρυμα, να γνωρίζει αμέσως αν αυτό ανταποκρίνεται στις διαδικασίες και σε όσα εκείνοι ζητούν ως απαίτηση.

Θα σας πω ένα απλό παράδειγμα. Υπάρχει ένας μέσος όρος φόρτου εργασίας και χρόνου στις Ιατρικές Σχολές όλης της Ευρώπης περίπου. Υπάρχουν περιστατικά όπου υπάρχουν Ιατρικές Σχολές, παραδείγματος χάρι στη Γερμανία, που λένε: φέρτε μας χαρτιά πόσα κάνατε εκεί στο 4^ο έτος, πόσα κάνατε στο 2^ο έτος, τι μαθήματα κάνατε, αυτό ή εκείνο και υπάρχει μια ατέλειωτη καθυστέρηση με

ατέλειωτα χαρτιά που ζητούν εκ των υστέρων αυτοί που θέλουν να κάνουν ειδικότητα, με αποτέλεσμα να χάνουν και χρόνο ολόκληρο.

Ενώ εδώ τώρα ο καθένας, όπως είπα, χωρίς αξιολογική κρίση, θα έχει το παράρτημα διπλώματος, το οποίο θα λέει τι ακριβώς έχει κάνει και δεν θα υπάρχει ανάγκη άλλης αλληλογραφίας και σοβαρών καθυστερήσεων.

Όπως γνωρίζετε, την Τετάρτη το πρωί θα φύγουμε για τη συνάντηση στο Μπέργκεν. Θέλω να σας πω ότι, υπάρχει μια καλή προετοιμασία από πλευράς δικής μας. Υπάρχει μία βελτίωση της βαθμολογίας που μας είχε τεθεί από πέρσι σε σχέση με φέτος, δηλαδή πέρσι ήμασταν στο κόκκινο, για να το πω έτσι γενικά.

Έχουμε όλες τις δυνατότητες έχοντας αυτό το Νόμο για την αξιολόγηση, ο οποίος θα περάσει από τις διαδικασίες και θα πάει στη Βουλή. Να μην είμαστε εμείς οι μόνοι οι οποίοι δεν έχουμε προχωρήσει τέτοιες διαδικασίες.

Ο Νόμος για την αξιολόγηση δεν είναι Νόμος που αφορά σε τιμωρία ή σε υποβάθμιση. Το αντίθετο ακριβώς. Δεν θα βρείτε πουθενά δηλαδή ποινές ή άλλα πράγματα μέσα στο Νόμο. Είναι ένας Νόμος που θα βοηθήσει στην ενίσχυση της αυτοτέλειας των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, στην αυτογνωσία, στη γνώση των Ιδρυμάτων για το ποιος κάνει τι και πώς και στην ευγενή άμιλλα, να μπορέσω να το πω έτσι, μεταξύ των Ιδρυμάτων για να είναι τα καλύτερα και θα βοηθήσει και το Υπουργείο εκεί που υπάρχουν πραγματικές ανάγκες και ελλείμματα, γιατί όπως είδατε η αξιολόγηση περιγράφει όλες τις υποδομές και όλη την πραγματικότητα, να στηρίζουμε τα τμήματα που απαιτείται να στηρίζουμε, τις Σχολές που απαιτείται να στηρίζουμε και ούτω καθεξής.

Βέβαια περιττό να σημειώσω ότι αυτά είναι πράγματα εκ των ων ουκ άνευ εδώ και δεκαετίες σε άλλα Πανεπιστήμια. Επίσης να σημειώσω ότι υπάρχουν ελληνικά Πανεπιστήμια και Σχολές που έχουν ζητήσει από εξωτερικούς αξιολογητές να αξιολογηθούν και έχουν αξιολογηθεί και έχουν αξιολογηθεί και θετικά.

Λέω ως παράδειγμα το Οικονομικό Πανεπιστήμιο, το οποίο επανειλημμένα έχει καλέσει εξωτερικούς αξιολογητές να αξιολογηθεί και αυτός είναι κι ένας μηχανισμός αυτοβελτίωσης.

Περιήλθε στα χέρια μας επίσης ένα κείμενο με την πρωτοβουλία Πανεπιστημιακών για την ποιότητα στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για θέματα αξιολόγησης, μου λέει ο κ. Καραμάνος ότι μας έστειλαν ένα σημείωμα ότι υπάρχουν κι άλλες υπογραφές, και ομολογώ ότι πρόκειται για πρόσωπα σημασίας, σημαντικά πρόσωπα στον πανεπιστημιακό χώρο, πρόσωπα που δεν πρόσκεινται μόνο στη μία ή στην άλλη παράταξη.

Έχουν δώσει το παρόν σε διαδικασίες και ακαδημαϊκές, αλλά και πολιτικές κλπ και νομίζω ότι αυτό έχει κάποια αξία, ότι δηλαδή έχει φτάσει η στιγμή να αντιληφθούμε όλοι ότι δεν μπορεί να μην ελέγχουμε εμείς οι ίδιοι αν έχει ποιότητα το έργο που πραγματοποιούμε. Αυτό είναι άδικο γι' αυτούς που έχουν ποιότητα, είναι άδικο και γι' αυτούς που έχουν προβλήματα και δεν τους δίνεται η ευκαιρία να επιλύσουν τα προβλήματα αυτά. Αυτό είναι το ένα κομμάτι της συνέντευξης.

Στο Μπέργκεν, θα είναι μαζί μου ο κ. Καραμάνος, ο κ. Κυριαζής, εκπρόσωπος Συνόδου Πρυτάνεων και εκπρόσωπος των φοιτητών, εμείς στείλαμε την πρόσκληση, αλλά όπως αντιλαμβάνεστε δεν ευθυνόμαστε εμείς για το ότι δεν υπάρχει εκπροσώπηση των φοιτητών, είναι και αυτό κάτι που μας απασχολεί.

Δηλαδή ότι είναι το μόνο φοιτητικό κίνημα που δεν εκπροσωπείται στο χώρο της Ευρώπης και πουθενά αλλού και δεν είναι καλό αυτό, αλλά δεν ανήκει σε μας να επιβάλλουμε ή να πούμε το ένα ή το άλλο.

Εγώ το λέω αυτό ως πολιτικό μήνυμα, θέλουμε την εκπροσώπηση των φοιτητών και πάρα πολύ. Ξέρω ότι κάποιοι από εσάς ίσως θα είναι στο Μπέργκεν και θα τα πούμε και εκεί και άμα τη επιστροφή, θα σας πούμε και τα αποτελέσματα, αλλά θεωρούμε ότι δεν πρόκειται η Σύνοδος του Μπέργκεν να πλήξει σχεδιασμούς και προγραμματισμούς ή να δημιουργήσει ανατροπές τέτοιες, που να δημιουργηθεί οποιαδήποτε αναταραχή. Αυτό μπορώ να σας το βεβαιώσω εκ των προτέρων.

Υπάρχει ένα δεύτερο ζήτημα. Ακριβώς επειδή φεύγουμε σας έχουμε δώσει τα κείμενα, σας έχω μιλήσει πάρα πολλές φορές για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, που είναι ένα αιτούμενο εδώ και δεκαετίες από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Δεν εννοώ μόνο την επιμόρφωση στο επίπεδο της τεχνολογίας. Όπως ξέρετε έγινε επιμόρφωση σε καθηγητές, στα θέματα της πληροφορικής και αυτή τη στιγμή πιστοποιούμε τις γνώσεις για να προχωρήσουν οι διαδικασίες και τα προγράμματα.

Είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό συνολικό πρόγραμμα, αξίας 170 εκατομμυρίων ευρώ, πολύ μεγάλο πρόγραμμα, που αφορά στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας, όχι μόνο για τη χρήση και αξιοποίηση τεχνολογιών, όχι μόνο για το λογισμικό, την εισαγωγική επιμόρφωση στους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, σε ταχύρυθμα προγράμματα που αφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που σας το είχα ήδη ανακοινώσει, έγινε επιμόρφωση 400 και θα γίνει άλλων 4.000 το Σεπτέμβριο.

Στο portal, τη δημιουργία δηλαδή μιας εκπαιδευτικής πύλης για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια. Στα επιμορφωτικά προγράμματα για τη διαχείριση των προβλημάτων της σχολικής τάξης, που είναι πολύ ουσιαστικά.

Στην επιμόρφωση των σχολικών συμβούλων της πρωτοβάθμιας και προσχολικής εκπαίδευσης, για τη διαθεματική προσέγγιση στα αναλυτικά προγράμματα των σπουδών.

Στην εφαρμογή προγραμμάτων που προωθούν την ισότητα των φύλων. Στις διασυνδεδεμένες υπηρεσίες εκπαίδευσης και στήριξης για την προαγωγή της ψυχικής υγείας και την αντιμετώπιση διαταραχών συμπεριφοράς στο σχολείο, που είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, που πολλές φορές οι εκπαιδευτικοί δε γνωρίζουν πώς να το διαχειριστούν.

Στο ίδιο πλαίσιο, δεν αναγράφεται εδώ, αλλά στο ίδιο πλαίσιο ετοιμάζουμε ένα πρόγραμμα για την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε δυσπρόσιτες περιοχές, αλλά και για μια γραμμή στην οποία θα μπορούν να απευθύνονται εκπαιδευτικοί, που θα υπάρχουν ψυχολόγοι και ειδικοί, για τη διαχείριση τέτοιων προβλημάτων που υπάρχουν στην τάξη.

Το θεωρούμε ως βασικό ζήτημα, πολλές φορές διαβάζουμε στις εφημερίδες, αναδεικνύετε εσείς, προβλήματα που αφορούν σε ένα παιδί και αρχίζουν να υπάρχουν συγκρούσεις μεταξύ συλλόγου γονέων, εκπαιδευτικής κοινότητας, παιδιών κλπ. και επιδεινώνεται το πρόβλημα αντί να γίνεται η σωστή του διαχείριση. Δίνουμε δηλαδή μεγάλη βαρύτητα και σε μια τέτοια πλευρά.

Επιμόρφωση στελεχών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πάλι για «διαθεματική» προσέγγιση. Τα αναλυτικά προγράμματα για τις μαθησιακές δυσκολίες, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση εκπαιδευτικών, ένα πολύ σημαντικό πρόγραμμα, των 25 εκατομμυρίων ευρώ. Η προσπάθεια είναι να ,μη διατίθενται τα μεγαλύτερα ποσά για τη μετακίνηση, γιατί τότε χάνουμε από πλευράς ποιότητας.

Προγράμματα επιμόρφωσης στις σύγχρονες τακτικές προσεγγίσεις, είναι σημαντικό. Η επίδραση του οικογενειακού και πολιτισμικού περιβάλλοντος στη μαθησιακή ικανότητα των ατόμων.

Θέλουμε κατά κάποιο τρόπο να βοηθήσουμε επειδή ξέρετε ότι οι περισσότερες μαθησιακές δυσκολίες, όλες σχεδόν, αλλά και ειδικά παιδιά, παρακολουθούν τις κανονικές τάξεις.

Πολλές φορές υπάρχει σύγχυση και στη διαπίστωση και στη διάγνωση. Δηλαδή οι μαθησιακές δυσκολίες που μπορούν να αντιμετωπιστούν, χαρακτηρίζονται ως ειδικά προβλήματα π.χ. Καλύτερο ξεκαθάρισμα δηλαδή και διάγνωση για να κάνουμε καλύτερη προσέγγιση.

Η επιμόρφωση των στελεχών της εκπαίδευσης, στο διηλεκές. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πληροφορικής για την αξιοποίησή τους στα σχολικά εργαστήρια.

Η προμήθεια ειδικού και προσβάσιμου εκπαιδευτικού λογισμικού για την υποστήριξη των μαθητών ΑΜΕΑ, που είναι πάρα πολύ σημαντικό και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Έχουμε πει ήδη ότι θα δώσουμε προσωπικούς υπολογιστές στα άτομα με ειδικές ανάγκες, που μπορούν βέβαια να χρησιμοποιήσουν τη νέα τεχνολογία και που θα τους βοηθήσει να καλύψουν τα υπόλοιπα κενά και προβλήματα.

Αυτά είναι περίπου όσα περιλαμβάνει το ολοκληρωμένο πρόγραμμα των 170 εκατομμυρίων ευρώ, που λειτουργεί αυτή τη στιγμή και ένα – ένα τα προγράμματα έρχονται στην επιφάνεια και αρχίζουν και λειτουργούν.

Υπάρχει συνεργασία όλων των πλευρών, δηλαδή του ΕΠΕΑΕΚ, που χρηματοδοτεί, του ΟΕΠΕΚ, του οργανισμού επιμόρφωσης, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, της εκπαιδευτικής κοινότητας, έτσι ώστε να έχουμε ένα συνολικό πρόγραμμα που συμβάλλουν όλοι και όχι να γίνονται από πολλές πλευρές τα ίδια πράγματα.

Θέλω να σας ενημερώσω για 2 – 3 ζητήματα, στα σύντομα. Όπως ξέρετε το κίνητρο απόδοσης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δίνεται στους εκπαιδευτικούς, αλλά αυτή τη στιγμή συζητείται να κατατεθεί μια τροπολογία, που θα ενταχθεί σε Νομοσχέδιο πρέπει να ενταχθεί σε Νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών, αλλιώς δεν το επιτρέπει το Σύνταγμα, ώστε να δίνεται το κίνητρο απόδοσης στους εκπαιδευτικούς που κάνουν χρήση εκπαιδευτικής άδειας, να ξεκαθαριστεί δηλαδή οριστικά.

Διότι ξέρετε ότι υπάρχει νομικό κενό στο θέμα και γι' αυτό δημιουργήθηκαν τα προβλήματα. Πάντως οι υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου δεν το περικόπτουν με το πρόσχημα της έλλειψης νομοθεσίας.

Το δεύτερο ζήτημα, για το οποίο θέλω να σας ενημερώσω, είναι ότι αυτή τη στιγμή μελετάμε ένα γενικότερο πλαίσιο νόμου για την ειδική αγωγή και δουλεύουμε πάνω στη βελτίωση της κατάστασης.

Γνωρίζετε κι εσείς το πρόβλημα για τα ΚΔΑΥ κλπ. το έχετε αναδείξει πάρα πολλές φορές. Έχει τεράστια σημασία το τμήμα αυτό.

Επίσης, αυτή τη στιγμή μελετάται η υπόθεση των ολοήμερων σχολείων. Θα γίνει μια επιτροπή, επίσημα, θα ζητήσουμε και από την εκπαιδευτική κοινότητα να συμμετάσχει, για να συζητήσουμε επί της ουσίας πώς λειτουργεί το ολοήμερο σχολείο, να δούμε πώς θα αξιοποιηθεί ο διαθέσιμος χρόνος για την εξοικείωση των μαθητών με τους υπολογιστές, αλλά και με τις ξένες γλώσσες.

Διότι αυτή τη στιγμή έχει αποφασιστεί να μουν σε 210 σχολεία και δεύτερη ξένη γλώσσα από την Ε' Δημοτικού, ή γερμανικά ή γαλλικά. Επομένως καλό είναι να δούμε όλο αυτό το πρόγραμμα μαζί με τα νέα δεδομένα για τα Ολοήμερα Σχολεία.

Σχεδιάζουμε και τους διορισμούς και τις αποσπάσεις γενικότερα και τις τοποθετήσεις, με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούμε να έχουμε ολοκληρώσει με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και όσα κενά υπάρχουν να υπάρξουν από απρόβλεπτες αποχωρήσεις εκείνη τη στιγμή εκπαιδευτικών για λόγους που κι εσείς οι ίδιοι τους γνωρίζετε.

Τέλος θέλω να σας πω ότι μελετάμε τη μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα και στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια. Έχουμε τις απόψεις της σχολικής κοινότητας, θα έρθει η στιγμή που θα σας ανακοινώσουμε συγκεκριμένα, αλλά νομίζουμε ότι είναι εφικτή η μείωση δια του νόμου των μαθητών και είναι πλέον σκόπιμη και χρήσιμη, των μαθητών ανά τάξη. Αυτά είχα να σας πω, ήταν πάρα πολλά σήμερα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει χωρίς μικρόφωνο).

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δε θα σας πω αριθμό. Σας λέω όμως ότι η πολιτική βούληση είναι η μείωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει χωρίς μικρόφωνο).

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή τη στιγμή είναι 35 στη Δευτεροβάθμια και 30 στην Πρωτοβάθμια. Εκτός από μονοθέσια και διθέσια που πάει μέχρι 25. Αλλά το μελετάμε έτσι που και να λειτουργήσουν σωστά τα σχολεία, αλλά και είναι ώρα να έρθουμε σε πιο ευρωπαϊκά δεδομένα για το ζήτημα αυτό. Αυτά είχα να σας πω, ξέρω ότι είναι πολλά.

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Θα ήθελα να μας πείτε. Ήδη κάτω ακούτε τις φωνές των φοιτητών και ήδη έχει εξαγγελθεί απεργία από τα Πανεπιστήμια.

Εκείνοι δε συμμερίζονται τις δικές σας απόψεις. Φαντάζομαι ότι, απ' ό,τι μας έχετε πει, ότι έχετε μιλήσει μαζί τους, αλλά δεν τους έχετε πείσει απ' ό,τι φαίνεται, να αποδεχτούν το σύστημα που προτείνετε, αξιολόγησης. Τι έχετε σκοπό να κάνετε, δεδομένου ότι από αύριο έχουμε τριήμερο κλείσιμο των Πανεπιστημίων.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Παπουτσάκη, αν ο κάθε Υπουργός μπορούσε να πείσει τους πάντες, θα ήταν όλα πάρα πολύ ιδανικά. Πρέπει να σας πω ότι πρέπει να δούμε ποιοι δε θέλουν την αξιολόγηση. Και γιατί δεν τη θέλουν.

Δηλαδή η ερώτηση δεν πρέπει να τεθεί σε μένα, πρέπει να τεθεί σε αυτούς, γιατί δε θέλουν να αξιολογούνται. Δηλαδή ο ελληνικός λαός και το ελληνικό κράτος, χρηματοδοτεί την εκπαίδευση και ο καθένας μπορεί να λέει ότι δε θέλει να αξιολογείται;

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Μιλάνε για υποβάθμιση σπουδών. Μιλάνε για προσαρμογή της εκπαίδευσης στις ανάγκες...

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Λόγω της αξιολόγησης;

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Στις ανάγκες της αγοράς. Διάσπαση της ενότητας των Πανεπιστημίων. Όλα αυτά δε σας τα έχουν θέσει και δεν τα έχετε απαντήσει;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Παπουτσάκη, μιλάτε για την ΠΟΣΔΕΠ προφανώς. Την ΠΟΣΔΕΠ την έχω δει πάρα πολλές φορές από πέρυσι, δεν έχουν ζητήσει να με δουν στην τελευταία φάση, αλλά λέω ότι η άσκηση πολιτικής περιλαμβάνει την κοινή λογική.

Δηλαδή, η θεωρία περί υποβάθμισης των σπουδών. Περιμένουν το Υπουργείο, μέσω της αξιολόγησης να τους υποβαθμίσει τις σπουδές ή έχουμε προβλήματα που παριστάνουμε ότι δεν τα ξέρουμε και δεν τα αναγνωρίζουμε.

Δηλαδή όλα είναι τέλεια, αλλά αν ελέγξουμε τι κάνουν θα τα υποβαθμίσουμε. Αυτό δεν αντέχει στην κοινή λογική. Επομένως είναι το πρώτο παράλογο το οποίο τίθεται.

Το δεύτερο είναι, η αγορά εργασίας δεν καθορίζει τι θα κάνουν τα Πανεπιστήμια. Αν το καθόριζε δε θα είχαν γίνει τόσα εκατοντάδες τμήματα στα ελληνικά πανεπιστήμια και δε θα υπήρχαν τόσο απόφοιτοι που δε βρίσκουν δουλειά.

Έχει τη δική του αυταξία το Πανεπιστήμιο και το έχουμε πει εμείς πρώτοι, ως μηχανισμός παιδείας. Αλλά υπάρχει σοβαρός άνθρωπος που πιστεύει ότι είναι δυνατόν ένα χαρτί που παίρνει κανείς από ένα Πανεπιστήμιο ότι μπορεί να μην έχει καμία σημασία για την αγορά εργασίας;

Τότε γιατί διαμαρτύρονται όλοι αυτοί και ισχυρίζονται ότι βγάζουμε αποφοίτους χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα και δεν υπάρχει αγορά εργασίας γι' αυτούς;
Μόνο ανεύθυνη κυβέρνηση θα μπορούσε και νομίζω ότι καμία κυβέρνηση απ' όσες μέχρι σήμερα υπήρξαν δεν ήταν ανεύθυνη, για να μη βλέπει αυτό το κομμάτι.
Απόδειξη οι κατευθυντήριες γραμμές της Λισσαβόνας για τη γνώση κλπ. Απόδειξη τα νέα ευρωπαϊκά προγράμματα για τη δια βίου μάθηση κλπ. Διαφορετικά τότε κι εμείς ως Υπουργείο Παιδείας πρέπει να πούμε ότι δε μας ενδιαφέρει καθόλου τι απόφοιτοι βγαίνουν από τις καθηγητικές σχολές ή από αλλού, διότι το Πανεπιστήμιο έχει τη δική του αξία και δεν έχει σχέση με την κοινωνία. Υπάρχει τίποτα που να γίνεται και να μην έχει σχέση με την κοινωνία;
Θεωρώ τις αιτιάσεις αυτές, επιεικώς παράλογες και δε θέλω να κάνω άλλη κρίση, διότι δεν αντέχουν σε κοινή λογική. Όλοι αξιολογούνται στο σύστημα. Δεν περνάει ο κόσμος από εξετάσεις; Δε δίνουν οι εκπαιδευτικοί εξετάσεις στο ΑΣΕΠ; Δεν τελειώνουν οι φοιτητές, οι φοιτητές δεν αξιολογούνται; Ποιος φοιτητής ισχυρίζεται ότι δε θέλει αξιολόγηση; Όταν οι φοιτητές οι ίδιοι έχουν ενεργό ρόλο μέσα στην αξιολόγηση; Οι ίδιοι δεν αξιολογούνται για να τελειώσουν το Πανεπιστήμιο; Αλίμονο.
Εκτός αν οι άνθρωποι μιλούν για κατάργηση όλων των εξετάσεων και θέλουν ένα σύστημα που ο καθένας θα ανοίγει την πόρτα ενός Πανεπιστημίου, θα προσέρχεται, θα ακούει ό,τι θέλει και θα παίρνει ένα χαρτί. Αλλά τέτοιο πρωτότυπο Πανεπιστήμιο δεν υπάρχει στον κόσμο και δε θα πρωτοτυπήσουμε εμείς.
Είναι κατ' εξοχήν παράλογη η συγκεκριμένη προσέγγιση. Διότι γνωρίζουν πολύ καλά ότι σε όλο τον κόσμο η αξιολόγηση αποτελεί εργαλείο βελτίωσης.
Μάλιστα όταν σε ένα Σχέδιο Νόμου δεν υπάρχει ούτε επίπτωση ούτε τιμωρία. Αλλά αντίθετα λέμε, όπου δεν υπάρχει η αναγκαία υποδομή, εμείς θα βοηθήσουμε για να δώσει καλύτερα αποτελέσματα η αξιολόγηση. Τι το λογικότερο.
Εγώ κα Παπουτσάκη διάλογο τέτοιο, κωφών με παραλογισμούς δεν είμαι διατεθειμένη να κάνω. Δεν έχουν ζητήσει να με δουν, αλλά αυτά που λέω τώρα δημόσια τα λέω πάντα.
Πέρυσι που είχαμε συζητήσει, είχαμε κάνει πολύ σοβαρό διάλογο. Και δεν είχαμε διαφωνήσει. Ούτε ήταν αντίθετη η περσινή διοίκηση της ΠΟΣΔΕΠ με την αξιολόγηση, πρέπει να σας πω, για να είμαστε ειλικρινείς. Άρα αλλού είναι το πρόβλημα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει χωρίς μικρόφωνο).

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ξέρω 'γω, ρωτήστε τους ίδιους. Εμένα ήρθαν πέρυσι 2 ή 3 φορές και συζητήσαμε και μου είπαν ότι είναι υπέρ της αξιολόγησης.

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Εδώ σας ακούω και λέτε 3 ή 4 ή 5 φορές τη λέξη παραλογισμός.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Μα, οι αιτιάσεις που ισχυρίζονται είναι λογικές;

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι άνθρωποι της ΠΟΣΔΕΠ ή έχουν χάσει τα λογικά τους ή κάνουν αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θέλω να τους ρωτήσετε, διότι όποιος ισχυρίζεται ότι μπορεί να ξοδεύει χρήματα του ελληνικού λαού και να μην ελέγχεται το έργο του πουθενά και να μην αξιολογείται πουθενά, εγώ δε θεωρώ ότι αυτό ανταποκρίνεται στη λογική. Εκτός αν εγώ ζω σε άλλο κόσμο, η κοινή λογική αυτό λέει κα Παπουτσάκη, ξεκάθαρο.

Σας λέω ότι η ΠΟΣΔΕΠ στις συναντήσεις που κάναμε πέρυσι, τώρα έχει αλλάξει Πρόεδρο, είχε ταχθεί υπέρ της αξιολόγησης. Και όταν μάλιστα η αξιολόγηση είναι από ανεξάρτητη αρχή, στην οποία δεν επεμβαίνει καθόλου το Υπουργείο; Ποιος μπορεί να πει κουβέντα; Καθόλου δεν επεμβαίνουμε, μόνοι τους θα κάνουν την αξιολόγηση. Δηλαδή δε θέλουν να κάνουν μόνοι τους αξιολόγηση;

Δεύτερον, η αξιολόγηση θα υποβαθμίσει ή ανησυχούν ότι θα αναβαθμίσει; Υποβαθμίζει ποτέ η αξιολόγηση; Με αυτή την έννοια τότε, γιατί έχουμε όλες αυτές τις διαδικασίες στη Βουλή, που έρχεται η Βουλή και συναινεί για να ορίσουμε Προέδρους, βλέπουμε ποιος αναλαμβάνει ποια ευθύνη, ανεξάρτητες αρχές που τις καθορίζει η Βουλή; Τότε να κάνει ο καθένας ό,τι θέλει. Δε νομίζω ότι ζητάει ο Έλληνας πολίτης αυτό.

Γ. ΜΑΝΩΛΗ («ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ»): Παρατηρώ κα Υπουργέ ότι έχετε μια λακωνική αναφορά στο νομοσχέδιο, στο follow up όλου αυτού του μηχανισμού. Θα ήθελα λοιπόν να ρωτήσω πώς κατανέμεται η ευθύνη ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και στα ίδια τα Ιδρύματα, για τη διόρθωση των αδυναμιών που θα διαπιστώνει η αξιολόγηση.

Γιατί, φαντάζομαι, τα πιο πολλά Ιδρύματα θα απαντήσουν ότι είναι θέμα μέσων και πόρων. Και πώς δεσμεύεται η εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ότι θα ανταποκρίνεται στην υποχρέωση να παράσχει πόρους και μέσα;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κατ' αρχήν, η εκάστοτε πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ανταποκρίνεται γιατί διαφορετικά δεν θα λειτουργούσαν τα ΑΕΙ. Από κει και πέρα, θα πρέπει να τεκμηριώνεται κάθε φορά ότι αυτό που υπολειπεται οφείλεται σε αυτό.

Νομίζω ότι μέσω των διαδικασιών αξιολόγησης, διότι μόνοι τους θα τις κάνουν, θα το αποδεικνύουν κι αυτό. Δεν έχουμε κανένα λόγο δηλαδή να θεωρούμε ότι τα Πανεπιστήμια και οι εκπαιδευτικοί ή οι διοικητικοί ή οι φοιτητές, εν πάση περιπτώσει, είναι τελείως ανεύθυνοι και ότι δεν θα κάνουν τη σωστή αποτίμηση στην αξιολόγηση. Εγώ δεν καταλαβαίνω, είναι σα να υποτιμούμε το σύνολο του ελληνικού λαού.

Αυτό θα αποδεικνύεται κάθε φορά. Δηλαδή αν δεν υπάρχει αμφιθέατρο για το μάθημα ή δεν υπάρχει χώρος για το μάθημα, είναι κάτι που αποδεικνύεται. Αλλά εξίσου αποδεικνύεται αν γίνονται τα μαθήματα που πρέπει όπως πρέπει και αν οι καθηγητές είναι εκεί. Και αυτό αποδεικνύεται το ίδιο.

Υπάρχουν Πανεπιστήμια που έχει γίνει εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και έχουν συμμετάσχει και οι φοιτητές, των οποίων τον ρόλο εμείς τον θεωρούμε πολύ σημαντικό.

Δηλαδή αν έρθουν οι φοιτητές και πουν σε ένα Πανεπιστήμιο ότι έχουν να δουν τον καθηγητή ενάμιση χρόνο, φταίει το Υπουργείο γι αυτό; Τα Πανεπιστήμια είναι αυτοτελή και τα Ιδρύματα και νομίζω ότι οφείλουν και τα ίδια να λάβουν τα μέτρα τους σε ό,τι αφορά στη λειτουργία τους. Εμείς δε θέλουμε να παρέμβουμε καθόλου και θα δείτε πώς δημιουργείται αυτή η Επιτροπή, αυτός ο μηχανισμός, η ανεξάρτητη Αρχή και θα καταλάβετε ότι ουδεμία επιρροή έχει το Υπουργείο.

Είναι 15 μέλη Δ.Σ. και θα προτείνει μόνο τον Πρόεδρο διότι άλλη διαδικασία δεν μπορεί να υπάρχει, ο Υπουργός. Τίποτε άλλο. Δεν έχει κανέναν άλλο ρόλο το Υπουργείο Παιδείας. Και εγώ είμαι σίγουρη ότι θα λειτουργήσουν μια χαρά. Διότι πιστεύω ότι η πλειοψηφία που θεωρεί ότι θέλει να αποτιμάται θετικά η δουλειά της, θα κάνει αυτό που πρέπει και δεν έχω λόγο να αμφισβητώ δηλαδή ότι ξαφνικά έγιναν όλοι στα Πανεπιστήμια ανεύθυνοι, δεν το πιστεύω κάτι τέτοιο.

Π. ΣΤΕΦΑΝΑΚΟΥ («ΑΥΓΗ»): Απ' ό,τι βλέπω από το Νομοσχέδιο, δεν υπάρχει πουθενά ότι οι εκθέσεις της Επιτροπής της εξωτερικής αξιολόγησης που απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι είναι και οι πιο σπουδαίες, θα έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα. Δηλαδή με ποιον τρόπο τα Πανεπιστήμια μπορούν να υποχρεωθούν να εφαρμόσουν τις υποδείξεις που θα κάνει η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης; Το δεύτερο ερώτημα που θέλω να σας θέσω, είναι, επειδή έχετε μιλήσει πάρα πολλές φορές για την απονομή αριστείας, και επίσης από το νομοσχέδιο δεν το βλέπουμε να συμπεριλαμβάνεται έστω ως πρόθεση, ήθελα να ρωτήσω, η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τι μορφή θα έχει; Θα έχει και μια βαθμολογική ενδεχομένως μορφή; Δηλαδή οι άριστοι, προϋποθέτει ότι κάποιος είναι κάτω απ' αυτούς. Πώς θα γίνεται; Ή θα είναι απλά όπως βλέπουμε ως πούμε μια έκθεση του ΟΟΣΑ που λέει αυτά κι αυτά αλλά κανένας δεν μπορεί να πει ότι βαθμολογεί με 9, με 10 ή με 7 το εκπαιδευτικό σύστημα;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Τέτοιου τύπου βαθμολογία δεν υπάρχει. Η δημοσιοποίηση αυτή έχει πάρα πολύ σοβαρό νόημα. Πρώτα απ' όλα το ένα Πανεπιστήμιο βλέπει πώς έχει αξιολογηθεί το άλλο και έχει τεράστια σημασία. Δεύτερον, στη δεύτερη αξιολόγηση θα δει κανείς αν αυτά που είναι εγγενή του Πανεπιστημίου, έχουν διορθωθεί.

Διότι έτσι κι αλλιώς, αυτά θα ζητηθούν σε συνεργασίες με μεταπτυχιακά, σε άλλα Πανεπιστήμια, στην αναγνώριση των διπλωμάτων. Εάν δείτε τις συμφωνίες που έχουν υπογραφεί και στη Μπολόνια και στην Πράγα και στο Βερολίνο, θα αντιληφθείτε αμέσως περί τίνος πρόκειται. Λοιπόν, αυτές είναι διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας για το καλό της χώρας, δε μπορεί η Ελλάδα να χορεύει τον χορό του ιδιότυπου μόνη της, δεν αξίζει στους φοιτητές της, δεν αξίζει στους Πανεπιστημιακούς της, δεν αξίζει πουθενά.

Δόξα τω θεώ, ανοιχτοί ορίζοντες υπήρχαν πάντα στην Ελλάδα και θα δούμε πώς θα λειτουργήσει. Εγώ είμαι βέβαιη ότι θα λειτουργήσει μια χαρά. Διότι εμείς εδώ δεν ερχόμαστε να τιμωρήσουμε κανέναν. Θα δούμε πώς θα πάει η πρώτη αξιολόγηση, αλλά είναι ένας δρόμος τον οποίον προκρίνουν όλοι. Εάν ρωτήσετε επί της ουσίας και από πλευράς αρχής δεν υπάρχει και πολιτική δύναμη στην Ελλάδα που να μην τη θέλει. Μπορεί να αμφιβάλει κάποιος, ή μπορεί να λέει το Κομμουνιστικό Κόμμα το α' ή το β'. Σεβαστό.

Αλλά υπάρχει κανείς που ισχυρίζεται ότι το σύνολο της χώρας μπορεί να λειτουργεί χωρίς να υπάρχει καμία αποτίμηση των αποτελεσμάτων; Δηλαδή τι είναι κοινωνική αποτελεσματικότητα; Αυτό δε ζητάμε; Και στο χώρο εργασίας και παντού.

Π. ΣΤΕΦΑΝΑΚΟΥ («ΑΥΓΗ»): Τι θα διασφαλίσει ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα υποχρεωθούν τα Πανεπιστήμια να τα πάρουν σοβαρά υπόψη; Ή και το Υπουργείο, σαφέστατα. Η χρηματοδότηση για παράδειγμα, είναι ένα πολύ σημαντικό όπλο...

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν θα κόψουμε τη χρηματοδότηση, πρέπει να σας το πω κα Στεφανάκου. Δηλαδή ερχόμαστε στην πρώτη αξιολόγηση. Κάποιοι βγαίνουν με χαμηλές βαθμολογίες, δεν υπάρχουν βαθμολογίες αλλά λέω, με χαμηλές βαθμολογίες. Η Επιτροπή μπορεί να τους καλέσει και να πει ότι «κοιτάξτε, πρέπει να γίνει αυτό, αυτό κι αυτό». Αυτοί θα πουν ότι «κοιτάξτε, εμείς δεν έχουμε στοιχειώδη» κτλ.

Εμείς πρέπει να το κάνουμε ως Υπουργείο, διότι τελικά και τα πτυχία όπως σας είπα και οι συνεργασίες θα υπονομευθούν εάν δεν ανταποκρίνονται στις διαδικασίες αυτές μέσα σε ένα διεθνές παγκοσμιοποιημένο σύστημα. Αυτό λοιπόν δεν έχει να κάνει ούτε με ιστορίες περί ιδιωτικοποίησης Πανεπιστημίων που ακούω κι άλλα τέτοια, καμία σχέση, δεν έχει να κάνει ούτε με υποβάθμιση ούτε με τίποτα. Είναι ένας μηχανισμός που μόνοι τους έπρεπε να τον επιδιώκουν και εγώ με όσους έχω συζητήσει, δεν έχω ακούσει και κανέναν να μου πει ότι δεν πρέπει να γίνει αυτό ή δεν πρέπει να γίνει εκείνο.

Οι φόβοι που υπάρχουν διασκεδάζονται απολύτως από το Νομοσχέδιο όπως είναι, αν το διαβάσετε καλά, ούτε τιμωρίες βάζουμε ούτε τίποτα, ούτε πρόκειται να αφαιρέσουμε χρήματα. Και θα δούμε πώς θα προχωρήσει. Εγώ είμαι βέβαιη, έχει τόσες ελευθερίες το Νομοσχέδιο, και αρχές διαφάνειας, ώστε θα το θέλουν οι ίδιοι να το λειτουργήσουν, να είστε βέβαιοι. Έχει όλους τους μηχανισμούς που μπορούν να εξασφαλίσουν ένα αξιόπιστο αποτέλεσμα.

Δ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ («CITY PRESS»): Κυρία Υπουργέ έχω να κάνει δυο ερωτήσεις. Η πρώτη αφορά την καθιέρωση συστήματος πιστωτικών μονάδων. Στο παρελθόν είχε υπάρξει μια πρώτη συζήτηση για καθιέρωση ενός τέτοιου συστήματος στη χώρα μας, και ένα από τα ζητήματα τα οποία ετέθησαν κατά κύριο λόγο, αν θυμάμαι, σε εκείνη τη συζήτηση, ήταν και η συνολική αλλαγή των Προγραμμάτων σπουδών, για να μπορέσει να υπάρξει μια προσαρμογή τουλάχιστον στο ευρωπαϊκό σύστημα ECTS σε μεγάλο βαθμό.

Το δεύτερο που θα ήθελα να ρωτήσω, είναι αν υπάρχει πρόταση του Υπουργείου για κάτι τέτοιο, να συζητήσει τέλος πάντων με τα Πανεπιστήμια για αλλαγές στα Προγράμματα σπουδών. Επίσης ήθελα να ρωτήσω κάτι, αργά ή γρήγορα θα αξιολογηθεί κάποιο Τμήμα κι αργά ή γρήγορα θα φτάσει στο σημείο του αδιεξόδου. Έχουμε μιλήσει αρκετές φορές για κοινωνικώς απαξιωμένα Τμήματα Πανεπιστημίων και ΤΕΙ μέσα σε αυτή την αίθουσα. Σε αυτές τις περιπτώσεις τι θα γίνει;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κατ' αρχήν κοινωνικώς απαξιωμένα εγώ δεν δέχομαι ότι υπάρχουν. Ξέρουμε τα προβλήματα των ΤΕΙ, σας τα έχω πει και σε άλλη συνέντευξη, δηλαδή για το πώς προχωρούμε στην αλλαγή του προσωπικού ώστε να είναι με συνθήκες μελών ΔΕΠ, διότι ξέρετε και την απόφαση του ΣτΕ.

Θέλουμε τα ΤΕΙ να γίνουν πραγματική Τριτοβάθμια. Αυτό είναι ξεκάθαρο και είναι προς όλους. Ο Οργανισμός αυτός, η ανεξάρτητη αρχή, περιλαμβάνει και τα ΤΕΙ και τα Πανεπιστήμια και δείχνει τις προθέσεις του Υπουργείου να μη χωρίζουμε την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, το κάθε κομμάτι έχει τον ρόλο του, επομένως εγώ δεν δέχομαι ότι a priori κάποια είναι κοινωνικώς απαξιωμένα.

Τώρα ότι υπάρχουν προβλήματα ιδιαίτερα σε νέα Τμήματα τα οποία έγιναν πολλά μαζί γιατί υπήρχαν χρήματα, είναι αλήθεια αλλά είναι εξίσου αλήθεια ότι εμείς προσπαθούμε να βοηθήσουμε. Σας λέω ένα παράδειγμα: Για πρώτη φορά φέτος εκλήθη το κάθε Πανεπιστήμιο να συμφωνήσει μαζί με το Υπουργείο, πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων τετραετίας. Και συμφωνήσαμε όλους. Συγκεκριμένα έργα σε συγκεκριμένο χρόνο με συγκεκριμένες διαδικασίες, χωρίς να αλλάζει στη μέση το πρόγραμμα αυτό, είναι απ' τις κινήσεις που κάνουμε.

Προσωπικό στα ΤΕΙ όπως σας είπα ήδη εξασφαλίσαμε με την υπογραφή του Υπουργείου Οικονομικών για 800 και με νόμο που θα έρθει θα υπάρχουν άλλοι 600, αυτό σημαίνει ότι πλέον δεν μένουμε στο προσωπικό το οποίο δεν έχει προσόντα, πάμε σε προσωπικό πραγματικά Τριτοβάθμιας. Εκεί που υπάρχουν προβλήματα όπως στο ΤΕΙ που ζήτησε την αναστολή της λειτουργίας του στην Κεφαλονιά, εκεί τα βλέπουμε αλλά δεν παίρνουμε εμείς τα προγράμματα σπουδών, σας το ξεκαθαρίζω.

Θυμάστε τι σας είχα πει: Στο Βερολίνο, αν εννοείτε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό, γιατί εκεί ήταν όλος ο πανικός που δημιουργήθηκε, τα τριετή κτλ., λέει τουλάχιστον τρία χρόνια. Αυτό εμάς μας διευκολύνει. Υπάρχουν Σχολές που μπορεί να είναι 4 χρόνια, άλλες θέλουν περισσότερο, πολλές φορές σε μια Σχολή δεν αρκούν οι ώρες για να πει κανείς ότι συμπληρώνει σε λιγότερο χρόνο, χρειάζεται και χρόνος ζωής, να το πω έτσι, μεγαλύτερος, για να ενσωματώσει τις γνώσεις που παίρνει ένας φοιτητής.

Δεν έχουμε φόβους. Το μόνο απ' το οποίο θα είχαμε φόβους είναι αυτό. Από την ώρα που κλείνουμε αυτό και μάλιστα υπό όρους και διαδικασίες που δεν δημιουργούν προβλήματα μέσα στα Πανεπιστήμια, υπάρχει διαφάνεια. Δεν αναμειγνύομεθα εμείς. Δεν κόβουμε την χρηματοδότηση, νομίζω ότι πατάμε γερά.

Η διαπραγματεύση που έχουμε κάνει ενόψει του ΜΠέργκεν μας φέρνει σε πολύ καλύτερη θέση από αυτήν που ήμασταν πέρυσι και εγώ δεν ανησυχώ. Σας λέω ότι και η Πανεπιστημιακή κοινότητα θα το θελήσει και θα το θελήσουν και οι φοιτητές.

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Απλά να συνεχίσω την ερώτηση των συναδέλφων την πρώτη, την οποία δεν έχω καταλάβει πραγματικά, εφ' όσον δεν αναφέρεται μέσα στο νομοσχέδιο αυτό που λέτε, οι επιπτώσεις που θα έχει αυτή η αξιολόγηση, παρά μόνο σε ένα non paper που μας έχετε δώσει λέτε για το follow up ότι θα ληφθούν μέτρα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας. Δηλαδή, πρακτικά, αν υποθεθεί ότι η αξιολόγηση βρίσκει ένα Πανεπιστημιακό τμήμα που δεν έχει καμία σύνδεση με την αγορά εργασίας, ή εντοπίζει αυτό που είπατε προηγουμένως...

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν μιλάμε εμείς για σύνδεση με την αγορά εργασίας. Η ιεραρχία της αξιολόγησης δεν αξιολογεί αν έχει σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Ένα παράδειγμα, δηλαδή αν βγάζουμε αποφοίτους που εν πάση περιπτώσει δεν έχουν αντίκρισμα, λέω ένα παράδειγμα. Ή αυτό που είπατε εσείς, ότι ομολογούν φοιτητές ότι έχουν να δουν τον καθηγητή δυο χρόνια. Πως θα το αντιμετωπίσετε εσείς; Πως θα υποχρεώσετε τον κάθε καθηγητή να πάει στην αίθουσα;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το Πανεπιστήμιο θα τον υποχρεώσει. Εγώ θα τον υποχρεώσω; Που βρισκόμαστε εδώ; Σε χώρα χωρίς νόμους και κράτος και Σύνταγμα; Τι είναι αυτά που λέτε; Το Πανεπιστήμιο θα το κάνει.

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Ρωτάω ότι εφόσον δεν προβλέπεται κάποια ποινή ή κάποιο αποτέλεσμα. Δηλαδή ποιο θα είναι το αποτέλεσμα;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Να σας απαντήσω;

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Η πρώτη ερώτηση ήταν αυτή.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η δημοσιοποίηση κατ' αρχήν έχει τη σημασία της. Δεύτερον, εγώ δεν ξεκινάω από τη θεωρία ότι όλοι προσπαθούν να κάνουν κάτι κακό στο Πανεπιστήμιο και θα πάμε εμείς να τους τιμωρήσουμε. Αλίμονο αν η εκπαιδευτική κοινότητα και η ακαδημαϊκή κοινότητα ήταν αυτό. Μη ξεκινάτε από τέτοια αρχή.

Δηλαδή δεν ξεκινάει το Υπουργείο από την αρχή ότι «ελάτε εδώ να δω τι κάνετε για να σας τιμωρήσω». Σε καμία περίπτωση. Ξεκινάμε από την αρχή ότι σε όλο τον κόσμο υπάρχει follow up και αξιολόγηση και το ζητάνε και όλοι και το ζητάτε κι εσείς. Στην εφημερίδα σας γράφετε συνεχώς, σας παρακολουθώ χρόνια «τι θα γίνει επιτέλους με αυτό το θέμα;»

Εγώ λέω ότι κι αυτοί είναι πολίτες, οι πανεπιστημιακοί και οι φοιτητές είναι πολίτες, που θέλουν και ο τόπος να πάει καλά και να βελτιωθούν τα πανεπιστήμια. Γιατί θα ξεκινήσω από την αρχή, θα ξεκινήσω ότι είναι κακοί άνθρωποι και δεν θέλουν να κάνουν τη δουλειά τους σωστά; Αν κάποιοι δεν κάνουν τη δουλειά τους σωστά υπάρχουν τα πανεπιστήμια.

Εμείς δεν έχουμε καμία σχέση ούτε με τα πειθαρχικά, έχουν τις δικές τους διαδικασίες και την αυτοτέλεια τους. Εμείς δημιουργούμε το νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου μπορούν να γίνουν καλύτεροι. Και δεύτερον να μη πρωτοτυπούμε διεθνώς. Και τρίτον να τηρήσουμε τις δεσμεύσεις μας. Και τέταρτον; Να σας πω κάτι; Δεν μπορεί η Ελλάδα συνεχώς να πορεύεται με την παραπομπή στο αύριο, με τις μεταβατικές διατάξεις, θα τις περιμένουμε αύριο και μεθαύριο κλπ.

Αυτά έπρεπε να είχαν γίνει από χρόνια και να είχε γίνει συζήτηση. Έτσι δεν είναι; Εσείς τα ξέρετε που είσατε στην πιάτσα να το πω έτσι του δημοσιογραφικού επαγγέλματος όλα αυτά. Και όλοι ξέραμε και πριν τι δεσμεύσεις είχαν αναληφθεί το '99, το 2001, το 2002. Ήρθε η ώρα αυτά να γίνουν και είναι για το καλό μας.

Άρα δεν είναι εμάς ο στόχος μας η τιμωρία. Θα γίνει συζήτηση στη Βουλή, θα έρθουν τα μέλη της Βουλής να πουν γιατί δεν υπάρχει καλή βαθμολογία εδώ, θα συζητήσουν στην έκθεση τι συμβαίνει. Είναι λόγος για διάλογο και είναι λόγος για περισσότερη και καλύτερη πολιτική, δεν είναι;

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Επίσης η δεύτερη ερώτηση, βέβαια άσχετη τώρα με όλα αυτά που λέμε, αλλά μας προέκυψε ξαφνικά πάλι χθες η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όπως θα διαβάσατε στις εφημερίδες, για τα κολέγια, το γνωστό, μη σας το επαναλαμβάνω, απλώς ποια η θέση πλέον της χώρας μας αφού βλέπουμε ότι κάθε βήμα μας φέρνει πιο κοντά.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θέλω να σας πω ότι υπήρξε τροπολογία πάλι του κ. Δραγατσέλη η οποία έλεγε να έχει την ευθύνη το κράτος υποδοχής απολύτως να ελέγξει τις υποδομές και όλα τα υπόλοιπα. Δεν έγινε δεκτή στην Επιτροπή.

Είχε ήδη συμφωνήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο είχε υποβάλει 30 τροπολογίες που ζητούσε και παίρνει το επίπεδο σπουδών και χίλια δυο άλλα, δηλαδή τα παρακολουθήσαμε ως Υπουργείο. Εμείς αυτή τη στιγμή έχουμε αυτή την Οδηγία, έχουμε όμως και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, που δίνει αρκετές διεξόδους για έλεγχο ποιότητας. Δεν είναι όμως του παρόντος.

Εγώ θέλω να σας πω ότι η θέση μας δεν έχει αλλάξει. Έχουμε ξεκαθαρίσει ότι το Σύνταγμα δεν επιτρέπει – να μη τα ξαναπώ – δεν επιτρέπει ιδιωτικά πανεπιστήμια. Όταν θα ξαναλλάξει το Σύνταγμα, πεδίο δόξης λαμπρό για όλους μας να αποδείξουμε αυτά που λέγαμε πριν, τι πιστεύουμε ή δεν πιστεύουμε. Επομένως με τους δυο αυτούς μηχανισμούς θα δούμε τι μπορεί να γίνει διαπραγματευόμενοι και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Γνωρίζετε ότι είναι μια σειρά θεμάτων για τα οποία υπήρχε απειλή παραπομπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Είναι μέσω του ανταγωνισμού. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι τα θέματα παιδείας μπορούν να λυθούν μέσω του ανταγωνισμού. Δηλαδή χωρίς ποιότητα και χωρίς έλεγχο με ποια λογική εγώ ελέγχω το τάδε ιδιωτικό σχολείο εδώ και δεν θα μπορώ να ελέγξω αυτούς; Είναι θέματα που θα τα δούμε.

Δεν έχουμε αλλάξει θέση και δεν επηρεάζει αυτό σε τίποτα την καλή λειτουργία των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ, τη στάση που έχουμε απέναντι τους, τη χρηματοδότηση τους κλπ. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Ν. ΜΑΣΤΟΡΑΣ («ΤΑ ΝΕΑ»): Σε σχέση με την ερώτηση η οποία έγινε από πολλούς για τις «συνέπειες» της αξιολόγησης, στο άρθρο 2 παρ. 2 γράφετε σαφέστατα ότι κατά την επανάληψη της διαδικασίας της αξιολόγησης είναι δυνατόν να εξετάζεται η υλοποίηση των πορισμάτων της προηγούμενης αξιολόγησης, ιδίως των προτάσεων, υποδείξεων και συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Ειδικότερα εξετάζεται κατά πόσον αντιμετωπίστηκαν οι αδυναμίες και αποκλίσεις που επισημάνθηκαν κατά την προηγούμενη αξιολόγηση και η πορεία εφαρμογής των μέτρων που λήφθηκαν για τη διασφάλιση και βελτίωση ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας κλπ. Δηλαδή είναι στοιχείο ό,τι επισημαίνεται θα αποτελέσει και αντικείμενο εξέτασης στην επόμενη αξιολόγηση που θα ακολουθήσει, αν και κατά πόσο έγινε δεκτό.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτά που αφορούν στα εσωτερικά των πανεπιστημίων έχουν όλα τα όργανα για να καλέσουν το ανάλογο Τμήμα και να πουν ότι εδώ έχουν γίνει αυτές οι παρατηρήσεις. Είσατε έξω από τους κανόνες, έξω από τα προγράμματα κλπ. Αν αφορά σε στοιχειώδεις υποδομές τις οποίες δεν έχουν, η διοικητική αρχή θα εγκαλέσει το Υπουργείο. Θα πει «δεν κάνατε αυτό, εκείνο, εκείνο και το άλλο». Είναι πολύ απλό, έτσι γίνεται παντού, στη δράση, στη δουλειά.

Τα ίδια τα πανεπιστήμια αυτή τη στιγμή έμμεσα ή άμεσα δεν κάνουν ένα είδος αξιολόγησης λέγοντας ότι χρειάζονται νέα μέλη ΔΕΠ να φτιάξουν ένα καινούριο Τμήμα, να προχωρήσουν την τεχνολογία, να πάρουν κάτι καινούριο; Δεν αξιολογούν δηλαδή ποιες είναι οι ανάγκες τους και τι θέλουν να κάνουν; Δεν είναι κανένα φαινόμενο που ήρθε για πρώτη φορά στον τόπο.

Α. ΛΑΚΑΣΑΣ («ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»): Ήθελα να ρωτήσω πότε θα αρχίσει η αξιολόγηση. Και όταν λέτε διασφάλιση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων τι εννοείτε; Δηλαδή θα έχουμε το ΣΕΒ, τα Επιμελητήρια;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα υπάρχει ένας εκπρόσωπος των Επιμελητηρίων και θα υπάρχει στην ανεξάρτητη αρχή, πουθενά αλλού. Και θα υπάρχει διότι αυτό απαιτούν οι κανόνες της Σένγκεν και δεν θα θέλαμε για έναν εκπρόσωπο των κοινωνικών εταίρων να δημιουργηθεί θέμα ότι εμείς τους αποκλείουμε μέσα σε μια 15μελή Επιτροπή.

Μόλις περάσει το νομοσχέδιο, αμέσως θα δημιουργηθεί η Αρχή, θα βρεθεί ο χώρος κλπ., ώστε να αρχίσουν να λειτουργούν για να μπορούν και από το Σεπτέμβριο τα πανεπιστήμια να αρχίσουν τη δουλειά τους.

ΑΘ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΠΕΠΘ: Σ' αυτό το σημείο πάνω προβλέπονται στις μεταβατικές διατάξεις. Αν προσέξετε στο άρθρο 13 λέει ότι οι διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής

αξιολόγησης των ιδρυμάτων εφαρμόζονται με τη σύνταξη των πρώτων εσωτερικών εκθέσεων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας όπως αναφέρονται στο άρθρο 6.

Επιπλέον στην παρ. 2 προβλέπεται ότι για τις νεοϊδρυθείσες ακαδημαϊκές μονάδες, για τα νέα Τμήματα δηλαδή που έχουν λειτουργήσει, προβλέπεται μια διαδικασία μετά από 6 χρόνια να ακολουθήσουν αυτή τη διαδικασία. Κι αυτό το λάβαμε υπόψη γιατί τα νέα Τμήματα δεν έχουν ούτε την υποδομή, ούτε τον τρόπο με τον οποίον θα μπορούσαν να έχουν όπως τα άλλα Τμήματα. Και μια ακόμη παρατήρηση. Προηγουμένως αυτό που ειπώθηκε για το τι θα περιμένουμε, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι πέρυσι σε Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το οποίο βρίσκεται σε συνεργασία με πρόγραμμα και που απαιτήθηκε αξιολόγηση εξωτερική, ήρθε και ζήτησε από το Υπουργείο την πλήρωση αμέσως 2 θέσεων μελών ΔΕΠ, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα έβγαине έξω από το πρόγραμμα. Και το Υπουργείο ανταποκρίθηκε αμέσως και έδωσε 2 θέσεις ΔΕΠ αμέσως κατ' εξαίρεση. Αυτό είναι ένα παράδειγμα του τι σημαίνει το αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης.

Α. ΛΑΚΑΣΑΣ («ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»): Δηλαδή κ. Κυριαζή από το 2006 θα αρχίσει η αξιολόγηση; Εκτός από τα νέα Τμήματα. Με δεδομένο ότι θα υπάρχει ένα ετήσιο καταλαβαίνω έτος προετοιμασίας μεταβατικό;

ΑΘ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΠΕΠΘ: Ο Νόμος αρχίζει να εφαρμόζεται άμεσα, αλλά μέχρι να λειτουργήσουν όλα τα όργανα θα περάσει ένα χρονικό διάστημα.

Α. ΣΤΑΘΑΤΟΥ («ALTER»): Να ρωτήσω σχετικά με τη δεύτερη ξένη γλώσσα στα Δημοτικά που μας είπατε για 210 σχολεία. Αυτό θα ισχύσει από τη νέα σχολική χρονιά; Και θα ήθελα επίσης να ρωτήσω αν στη συνέχεια επεκταθεί και σε άλλα σχολεία και στα υπόλοιπα και επίσης αν τα ίδια τα σχολεία επιλέγουν ποια γλώσσα θα είναι η δεύτερη.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτή τη στιγμή θα κάνουμε μια διετή πιλοτική εφαρμογή. Είναι απ' όλες τις περιοχές της χώρας τα 210 σχολεία. Από κει και πέρα είναι αυτή τη στιγμή τα γαλλικά και τα γερμανικά επιλογή μια από τις δύο γλώσσες. Τον Σεπτέμβριο, αλλά μιλάμε για τμήματα, δεν θα λείπει ένα σχολείο «εγώ θέλω μόνο γερμανικά. Μπορεί να ζητήσουν ή γαλλικά ή γερμανικά τα παιδιά έτσι; Θα φτιάχνει τα ανάλογα τμήματα.

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Μια τελευταία ερώτηση. Για το δεύτερο σκέλος του Υπουργείου Παιδείας, που είναι το «και Θρησκευμάτων». Κυρία Υπουργέ, έχουμε σήμερα μια σοβαρή εξέλιξη. Έχει πάει αντιπροσωπεία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στο Φανάρι και φαντάζομαι ότι η κυβερνητική θέση απέναντι στα γεγονότα των Ιεροσολύμων δεν έχει αλλάξει. Είναι έτσι; Πείτε μας τι μηνύματα έχετε εσείς ως αρμοδία Υπουργός τόσο από το Φανάρι όσο και από τα Ιεροσόλυμα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κα Παπουτσακή, δεν έχει αλλάξει. Βεβαίως εγώ δεν είμαι αρμοδία για το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, το καταλαβαίνετε, αλλά έχουμε τη σχέση που έχουμε. Εγώ νομίζω ότι ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως με τη σοφία που τον διακρίνει έχει τη δυνατότητα και να κάνει τις υποδείξεις που πρέπει χωρίς να φτάσουμε σε άλλες καταστάσεις.

Η Κυβέρνηση ήδη είπε και αν θέλετε και όλος ο πολιτικός κόσμος, δεν είναι μόνο η Κυβέρνηση. Επιτρέψτε μου να πω ότι δεν είναι δυνατόν να δημιουργούνται τέτοια ζητήματα και να εκτίθεται η χώρα. Αυτά αγγίζουν ζητήματα σχέσεων με την Παλαιστινιακή Αρχή, με το Ισραήλ, με την Ιορδανία, είναι θέμα εξωτερικής πολιτικής σε μια καυτή περιοχή και δεν υπάρχει κανένας λόγος και στη διαμάχη αυτή να εμπλακεί υπόθεση με την οποία έχει καλώς νοούμενα συμφέροντα η Ελλάδα. Όχι, δεν έχει αλλάξει γνώμη η Κυβέρνηση.

Μ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ («MEGA»): Η χώρα στηρίζει το θεσμό του Πατριαρχείου.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θεσμό του Πατριαρχείου απολύτως. Δεν είμαστε απλώς ενδιαφερόμενο μέρος, έχουμε νόμιμα και απαρατάρατα δικαιώματα.

----- . -----